

FACULTATEA DE STIINTE POLITICE
UNIVERSITATEA DIN BUCURESTI

Fondurile structurale europene Ce sunt și cum se pot obține?

Dr. Radu MUNTEANU
Consultant, Cadru didactic asociat ASE

Documente programatice

- } Planul Național de Dezvoltare – PND 2007-2013
- } Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013
- } Documentele Cadru de Implementare (7)
- } Programele Operaționale Sectoriale (5)
- } Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative
- } Programul Operațional Asistență Tehnică
- } Programele Operaționale Cooperare Transfrontalieră (7)

Cadrul legal

} la nivel european:

- } Tratatul de la Lisabona,
- } Regulamentele (CE) privind fondurile structurale și de coeziune nr. 1080/2006, 1081/2006, 1082/2006, 1083/2006, 1084/2006, 1828/2006;

} la nivel național, legislația privind:

- } Achizițiile publice
 - } Ajutorul de stat
 - } Scheme de ajutor de stat
 - } Finanțele publice
 - } Instrumentele structurale
 - } Cadrul financiar de gestionare a asistenței
 - } Controlul și recuperarea fondurilor
-

Cadrul politicii de coeziune a Uniunii Europene

- } este formulat de Strategia de la Lisabona:
 - } Asigurarea creșterii economice susținute, de durată
 - } Crearea de locuri de muncă mai multe și mai bune

Fondurile Structurale și de Coeziune (FSC), sau Instrumentele Structurale

- } sunt instrumentele financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale.
- } În termeni financiari, aceste instrumente ocupă al doilea loc ca pondere în bugetul Uniunii Europene, destinat politicilor europene. Acestea cuprind:
 - } **Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER)**, reglementat prin Regulamentul nr. 1080/2006 al Consiliului, care susține dezvoltarea economică durabilă la nivel regional și local,
 - } **Fondul Social European (FSE)**, reglementat prin Regulamentul nr. 1081/2006 al Consiliului,
 - } **Fondul de Coeziune**, reglementat prin Regulamentul nr. 1084/2006 al Consiliului, prin care se finanțează proiecte în domeniul protecției mediului și rețelelor de transport transeuropene.
- } există prevederi specifice. De exemplu, un Program Operațional care acoperă finanțări din FEDER poate asigura și finanțări din FSE, cu condiția ca aceste finanțări să nu depășească, în bugetul total al Programului, 10%.

Împreună, aceste trei fonduri sunt cunoscute sub denumirea de ***Instrumente Structurale***.

Cadrul politicii de coeziune a Uniunii Europene

- } **Fonduri europene complementare Fondurilor Structurale și de Coeziune:**
 - } **Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR)**, care finanțează investiții pentru creșterea competitivității în agricultură și silvicultură, protecția mediului, ameliorarea calității vieții și diversificarea activităților economice în spațiul rural;
 - } **Fondul European pentru Pescuit (FEP)**, care susține dezvoltarea durabilă a sectorului de pescuit și a zonelor de coastă unde acest sector este preponderent.

- } **Alte instrumente financiare ale Uniunii cu obiective similare sunt:**
 - } Instrumentul pentru Pre-Aderare
 - } Fondul de Solidaritate al Uniunii Europene

- } **Cheltuielile eligibile sunt specifice fiecărui fond structural. Sistemul de achiziție publică este unul național, pe baza reglementărilor europene.**

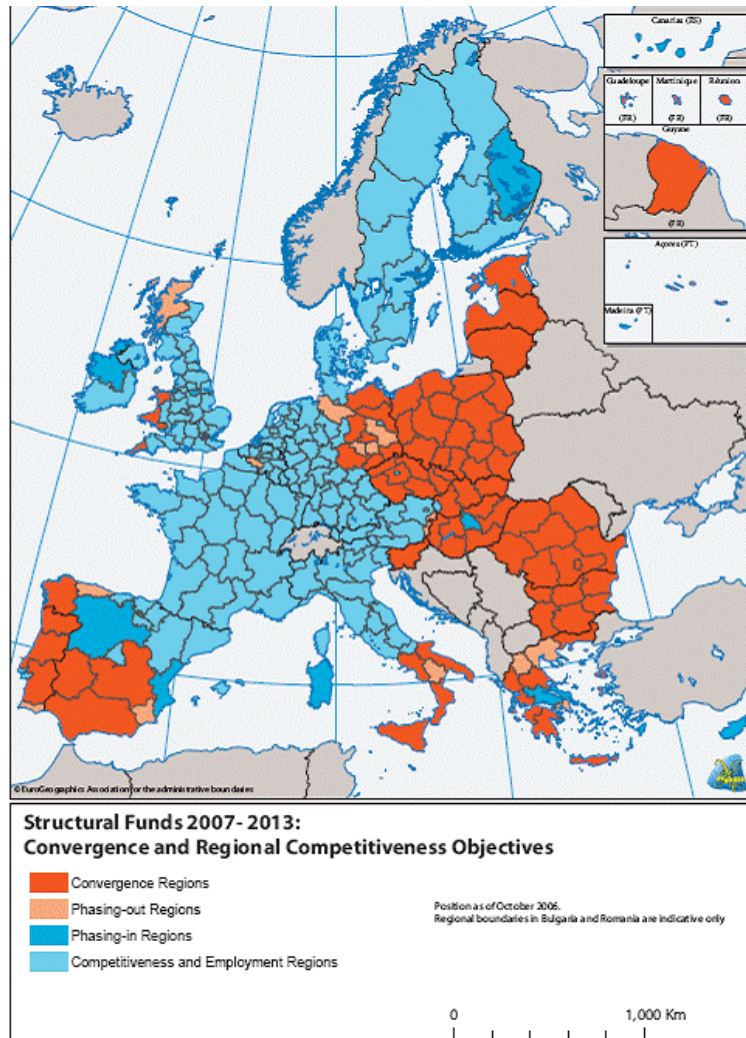

Cadrul politicii de coeziune a Uniunii Europene

- } Obiectivele prioritare ale IS pentru perioada 2007-2013 sunt reglementate prin Regulamentul Consiliului (EC) Nr. 1083/2006 din 11 Iulie 2006
 - } **Obiectivul Convergență:** promovează dezvoltarea și ajustările structurale ale regiunilor care înregistrează întârzieri în dezvoltare.
 - } Este finanțat prin FEDR, FSE, Fond de Coeziune.
 - } Acoperă zone NUTS nivel II (nivel-regiune), al căror PIB pe locuitor este sub 75% din media UE.
 - } **Obiectivul Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă:** sprijină regiunile care nu sunt eligibile pentru obiectivul Convergență.
 - } Este finanțat de FEDR și FSE
 - } Acoperă zonele NUTS nivel III (nivel-județ) sau mai mici, inclusiv zone cu schimbări socio-economice în sectoarele industrial și de servicii, zone rurale în declin, zone urbane în dificultate și zone dependente de pescuit.
 - } **Obiectivul Cooperare teritorială europeană:** sprijină regiuni, județe și zone transnaționale
 - } Este finanțat de FEDR
 - } Acoperă zonele NUTS nivel III(nivel-județ) ce sunt granițe interne ale UE, precum și anumite granițe externe.

Cadrul politicii de coeziune a Uniunii Europene

} Zonele de eligibilitate

} Co-finanțarea la nivelul statelor membre:

} State membre al căror PIB mediu pe cap de locuitor, între 2001-2003, era mai mic decât 85% din media Uniunii Europene cu 25 de membri în aceeași perioadă:

} FEDR și FSE ca procente de cheltuieli eligibile

.. 85% pentru obiectivele de convergență și de concurență regională și ocuparea forței de muncă

} Fond de coeziune ca procente de cheltuieli eligibile

.. 85%

} Anexa III, Regulamentul 1083/2006

Cadrul politicii de coeziune a Uniunii Europene

} Principiile de funcționare ale Fondurilor Structurale:

- } **Concentrarea** resurselor și măsurilor pe zone de acțiune teritorială și pe obiective,
- } **Programarea**, adică încadrarea oricărui proiect într-o viziune de program operațional multi-anual agreat de Comisia Europeană și Statul Membru,
- } **Parteneriatul**, ce implică o colaborare directă și apropiată între Comisie și autoritățile competente la nivel național, regional și local din momentul pregătirilor de implementare ale programelor,
- } **Adiționalitatea**, care presupune că asistența comunitară este complementară contribuțiilor Statului Membru și nu se substituie acestora. Nivelul cheltuielilor publice pentru dezvoltare trebuie să se mențină cel puțin la nivelul anilor anteriori.

Cadrul politicii de coeziune a Uniunii Europene

} Regulamentele privind instrumentele structurale:

} Un Regulament General, care definește principiile comune, regulile și standardele de implementare ale celor trei instrumente structurale

} Regulamentul nr. 1083/2006

} Regulamentul privind Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), care definește rolul și domeniile de intervenție pentru promovarea investițiilor publice și private ce urmăresc reducerea disparităților de dezvoltare socio-economică din interiorul Uniunii

} Regulamentul nr.1080/2006

} Regulamentul privind Fondul Social European (FSE), care este implementat în spiritul Strategiei Europene de Ocupare

} Regulamentul nr. 1081/2006

Cadrul politicii de coeziune a Uniunii Europene

} Regulamentele privind instrumentele structurale (continuare):

- } Regulamentul privind Fondul de Coeziune, care acționează în domenii de mediu și infrastructuri europene de transport
 - } Regulamentul nr. 1084/2006
- } Regulamentul privind o grupare europeană de cooperare transfrontalieră (GECT), în scopul facilitării cooperării transfrontaliere, transnaționale și/sau interregionale, dintre autoritățile regionale și locale
 - } Regulamentul nr. 1082/2006
- } Regulamentul privind implementarea Fondurilor Structurale și de Coeziune, care detaliază regulile de management a instrumentelor financiare ale politicii de coeziune
 - } Regulamentul nr. 1828/2006

Cadrul politicii de coeziune a Uniunii Europene

- } Principii generale ale sistemelor de management, monitorizare și control, prevăzute de Regulamentele privind Instrumentele Structurale:
 - } Definirea precisă a funcțiilor organismelor implicate în managementul și controlul FSC și stabilirea responsabilităților la nivelul departamentelor funcționale din interiorul acestora
 - } Conformitatea cu principiul separării funcțiilor dintre și din interiorul acestor organisme
 - } Proceduri interne de asigurare a corectitudinii și conformității cheltuielilor înregistrate în cadrul programelor operaționale
 - } Sisteme de contabilizare eficientă, de monitorizare și raportare financiară în formă computerizată
 - } Sisteme de raportare și monitorizare unde se delegă anumite sarcini către organisme intermediare
 - } Sistem de auditare a funcționalității sistemelor
 - } Sisteme și proceduri de asigurare a unui circuit de audit adecvat
 - } Proceduri de raportare și monitorizare a neregularităților și de recuperare a sumelor aferente plăților necuvenite

Regulamentul 1083 / 2006, Art. 59:

} Desemnarea autorităților

} (1) Pentru fiecare program operațional, statul membru desemnează:

} (a) o **autoritate de gestionare / de management**: o autoritate publică sau un organism public sau privat național, regional sau local desemnat de statul membru pentru gestionarea programului operațional;

} (b) o **autoritate de certificare**: o autoritate publică sau un organism public sau privat național, regional sau local desemnat de statul membru pentru certificarea cheltuielilor și cererilor de plată înainte de trimiterea acestora la Comisie;

} (c) o **autoritate de audit**: o autoritate publică sau un organism public sau privat național, regional sau local, independent de autoritatea de gestionare și de autoritatea de certificare din punct de vedere funcțional, desemnat de statul membru pentru fiecare program operațional și însărcinat cu verificarea funcționării eficiente a sistemului de gestionare și de control.

} Aceeași autoritate poate fi desemnată pentru mai multe programe operaționale.

} (2) Statul membru poate să desemneze unul sau mai multe organisme intermediare pentru realizarea integrală sau parțială a atribuțiilor autorității de gestionare sau ale autorității de certificare sub supravegherea autorității respective.

} (3) Statul membru adoptă normele de reglementare ale relațiilor cu autoritățile menționate la alineatul (1) și ale relațiilor cu Comisia. Fără a aduce atingere dispozițiilor prezentului regulament, statul membru definește relațiile mutuale dintre autoritățile menționate la alineatul (1) care își îndeplinesc sarcinile în conformitate cu sistemele instituționale și financiare din statul membru în cauză.

} (4) Sub rezerva articolului 58 litera (b), unele autorități sau toate autoritățile menționate la alineatul (1) pot face parte din același organism.

Bugetul UE pentru România

	Convergență			Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă		Cooperare teritorială europeană	Total
	Fondul de Coeziune	Convergență	Phasing out	Phasing in	Competitivitate		
Alocare generală UE-27	69.578	199.322	13.955	11.409	43.556	8.723	347.410
Alocare financiară orientativă pentru România	6.552	12.661				455	19.668

- } Suma pe care o poate accesa România pentru perioada 2007-2013:
 - } 31 miliarde vs. 19,7 miliarde € + fondurile prestructurale în 2009
- } Instrumentele structurale ale UE pentru România între 2007 – 2013:
 - } Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)
 - } Fondul Social European (FSE)
 - } Fondul de Coeziune (FC)

Planificarea

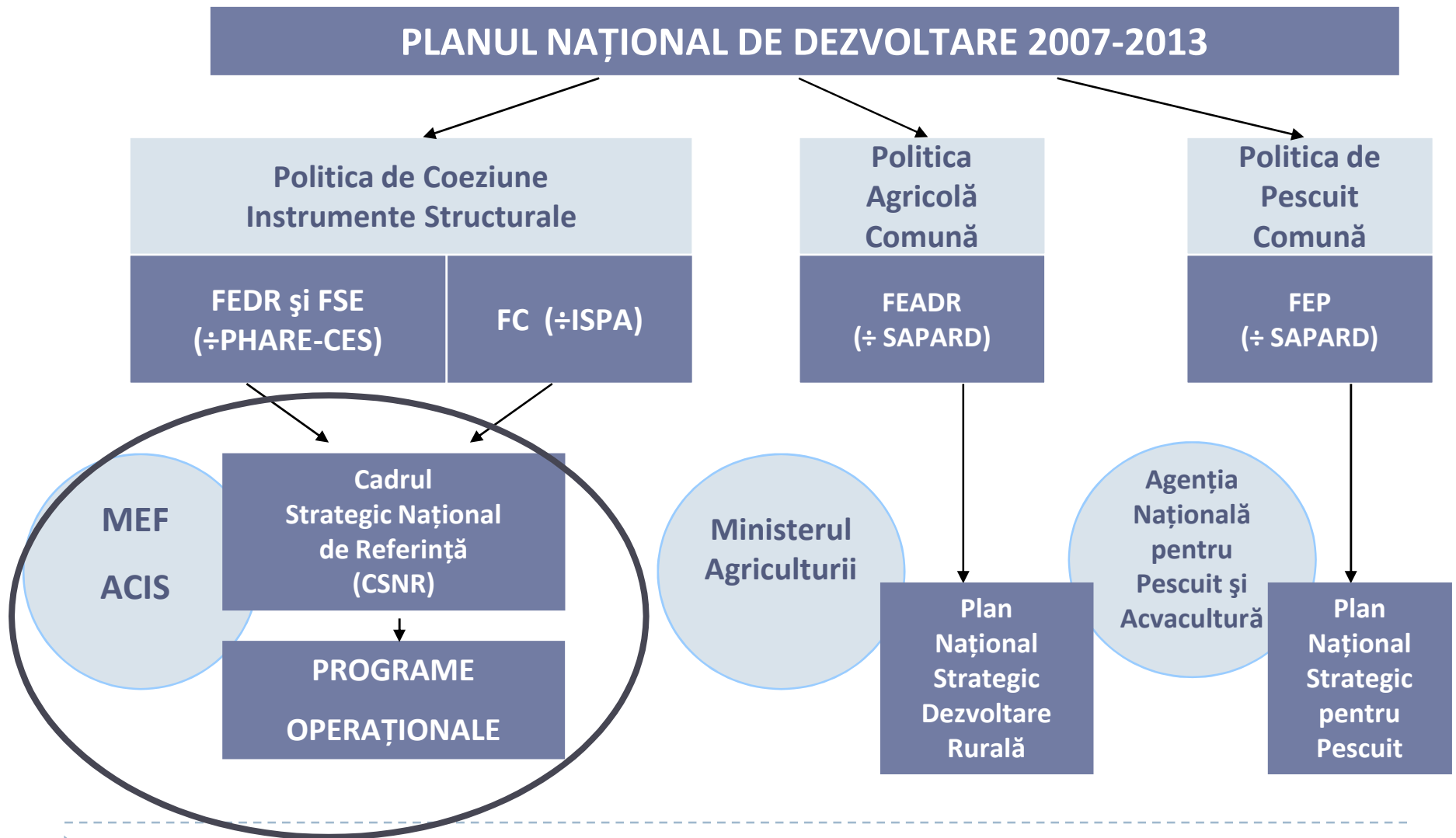
- } Alocarea Fondurilor Structurale și de Coeziune se face prin intermediul *Programelor Operaționale*, care detaliază domeniile de finanțare ce corespund priorităților naționale și ale UE

 - } Planul Național de Dezvoltare 2007-2013 este documentul național de **planificare strategică și programare financiară multianuală** al României:
 - } Planul Național de Dezvoltare 2007-2013 fundamentează Cadrul Strategic Național de Referință, respectiv **accesul României la Instrumentele Structurale ale UE**, în calitate de Stat Membru,
 - } PND stă la baza negocierii cu Comisia Europeană a **priorităților și obiectivelor strategice de dezvoltare** ale României pe care UE le va sprijini cu finanțări structurale în perioada 2007-2013, cuprinse în CSNR.

 - } Prin intermediul **Cadrului Strategic Național de Referință**, document agreat împreună cu Comisia Europeană, se stabilesc Programele Operaționale
-

Planificarea

Planificarea

} CSNR 2007-2013 pentru România:

- } Fiecare Stat Membru trebuie să dețină un astfel de document pentru a accesa fondurile structurale

- } CSNR se pregătește de către guvernele Statelor Membre și trebuie să conțină:
 - } Analiza nivelului de dezvoltare socio-economică: disparitățile, vulnerabilitățile și potențialul existent
 - } Strategia aleasă pe baza analizei de mai sus, cu priorități tematice și teritoriale
 - } Lista programelor operaționale, pentru Obiectivele 1 și 2
 - } Descrierea modului în care cheltuielile sub Obiectivele 1 și 2 contribuie la prioritățile Uniunii Europene de promovare a competitivității și creare de locuri de muncă
 - } Alocarea anuală orientativă din fiecare Fond pe programe
 - } Descrierea modului în care se coordonează politica de coeziune a UE cu politicile naționale sectoriale și regionale relevante ale respectivului Stat Membru

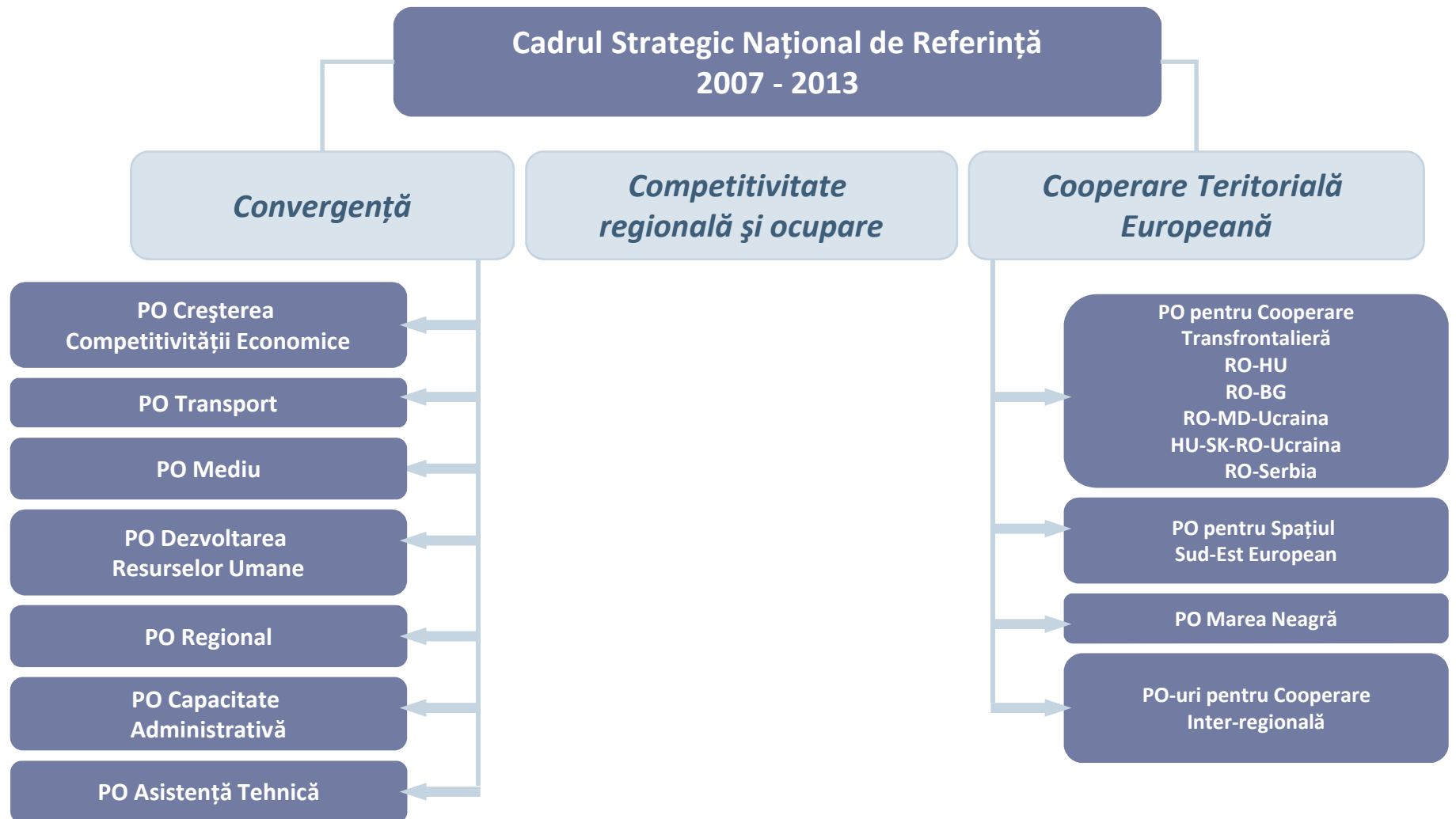
Planificarea

} Deficiențele de ordin structural din economia României constituie un obstacol pentru creșterea economică:

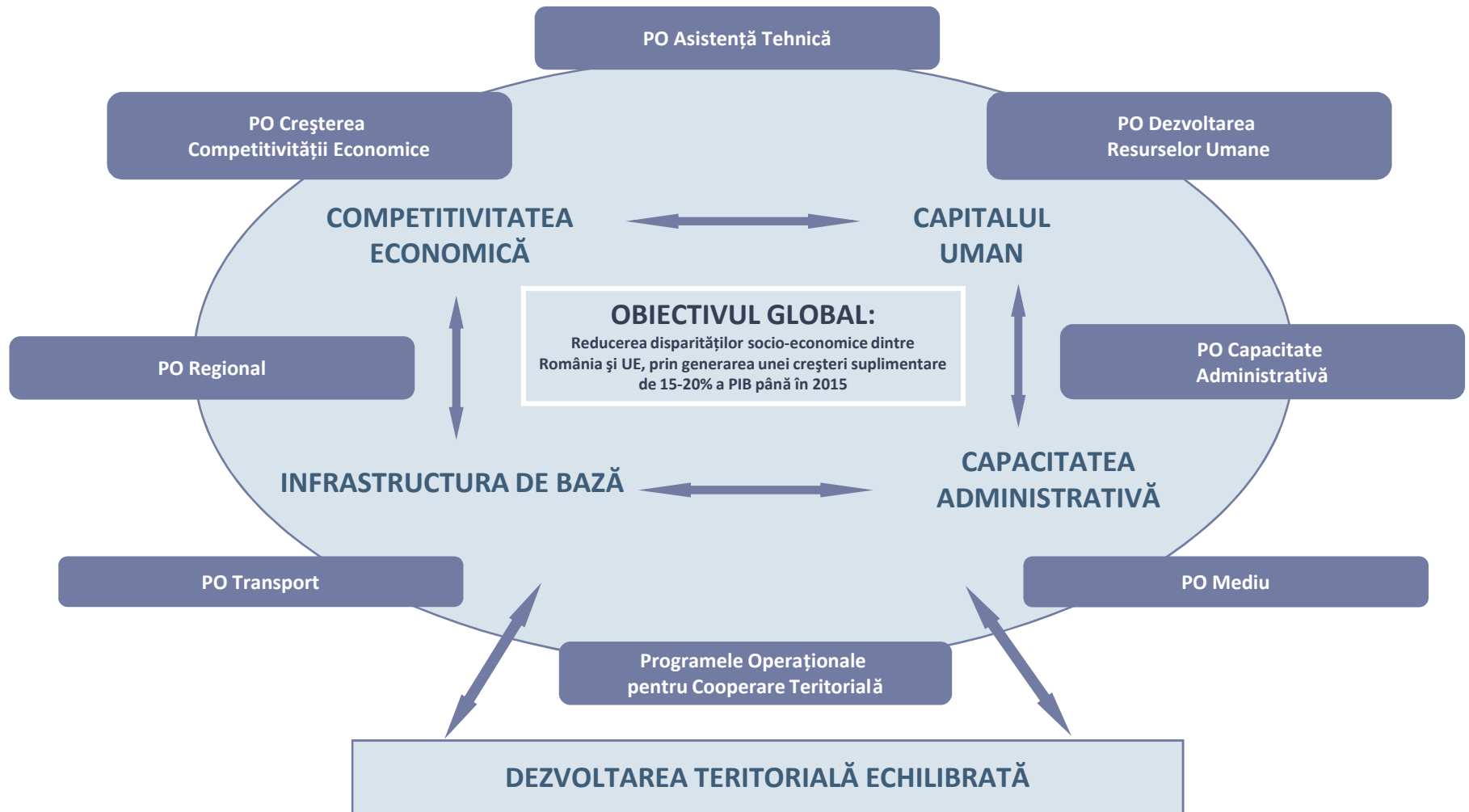
- } **Infrastructura de bază:** slaba calitate și acoperirea insuficientă a rețelelor de alimentare cu apă și canalizare, slaba conștientizare ecologică, folosirea ineficientă a energiei, slaba gestionare a mediului natural, facilități de transport neadecvate și lipsa inter-conectivității
 - } **Competitivitatea economică:** productivitate slabă, tehnologii învechite, echipamente uzate fizic și moral, abilități și cultură antreprenorială subdezvoltată, mediu de afaceri neatractiv, infrastructură de afaceri neadecvată, acces dificil la finanțare, investiții insuficiente în cercetare-dezvoltare și comunicare-IT
 - } **Capitalul uman:** neadecvat, nerespectat, educație insuficient articulată cu cerințele pieței, sisteme rudimentare de formare continuă și profesională, inegalitate de șanse ce duc uneori la excludere socială
 - } **Capacitatea administrativă:** Servicii publice slabe, distante și neprietenoase ce determină insatisfacția clienților, corupție, necesitatea consolidării instituționale în direcția folosirii finanțărilor europene
 - } **Coeziunea teritorială:** Disparități în creștere între regiuni și între urban și rural, investiții străine directe numai în regiunile favorizate, ceea ce duce la adâncirea disparităților, zone rurale dependente de agricultură, fără infrastructură de bază sau servicii de sprijin pentru dezvoltarea de afaceri. Zone urbane cu infrastructură de slabă calitate, economii locale subdezvoltate și mediu social degradat.
-

Planificarea

Planificarea

POS Transport

- } **Axa prioritară 1:** Modernizarea și dezvoltarea axelor prioritare TEN-T integrat în rețelele de transport europene (FC)
- } **Axa prioritară 2:** Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de transport național în afara axelor prioritare TEN-T al căror obiectiv îl reprezintă un sistem de transport național durabil (FEDR)
- } **Axa prioritară 3:** Modernizarea sectorului de transport pentru un grad mai mare de protecție a mediului, sănătate și securitatea pasagerilor (FEDR)
- } **Axa prioritară 4:** Asistență tehnică (FEDR)

POS Mediu

- } **Axa prioritară 1:** Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă folosită (FC)
- } **Axa prioritară 2:** Dezvoltarea sistemelor integrate de management al apei și reabilitarea locurilor vechi contaminate (FEDR)
- } **Axa prioritară 3:** Reducerea poluării și reducerea schimbării climatice prin restructurarea și renovarea sistemelor de încălzire urbană înspre sarcini de eficiență a energiei din locurile calde din mediul local identificat (FC)
- } **Axa prioritară 4:** Implementarea unor sisteme de management adecvate pentru protejarea naturii (FEDR)
- } **Axa prioritară 5:** Implementarea unei infrastructuri adecvate de prevenire a riscurilor naturale în majoritatea zonelor vulnerabile (FC)
- } **Axa prioritară 6:** Asistență tehnică (FEDR)

POS Creșterea Competitivității Economice

- } **Axa prioritară 1:** Un sistem productiv inovator și eco-eficient (FEDR)
 - } **Axa prioritară 2:** Cercetare, Dezvoltare tehnologică și Inovație pentru competitivitate (FEDR)
 - } **Axa prioritară 3:** ICT pentru sectorul privat și cel public (FEDR)
 - } **Axa prioritară 4:** Creșterea eficienței energiei și securitatea ofertei, în contextul schimbării climatice (FEDR)
 - } **Axa prioritară 5:** Asistență tehnică (FEDR)
-

PO Regional

- } **Axa prioritară 1:** Suport pentru dezvoltare durabilă a polilor creșterii urbane (FEDR)
- } **Axa prioritară 2:** Îmbunătățirea infrastructurii de transport regional și local (FEDR)
- } **Axa prioritară 3:** Îmbunătățirea infrastructurii sociale (FEDR)
- } **Axa prioritară 4:** Consolidarea mediului de afaceri regional și local (FEDR)
- } **Axa prioritară 5:** Dezvoltare durabilă și promovarea turismului (FEDR)
- } **Axa prioritară 6:** Asistență tehnică (FEDR)

POS Dezvoltarea Resurselor Umane

- } **Axa prioritară 1:** Educație și training în sprijinul creșterii și dezvoltării unei societăți bazate pe cunoaștere (FSE)
- } **Axa prioritară 2:** Relaționarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii (FSE)
- } **Axa prioritară 3:** Creșterea adaptabilității muncitorilor și a întreprinderilor (FSE)
- } **Axa prioritară 4:** Modernizarea Serviciului public de angajare (FSE)
- } **Axa prioritară 5:** Promovarea unor măsuri active de angajare (FSE)
- } **Axa prioritară 6:** Promovarea includerii sociale (FSE)
- } **Axa prioritară 7:** Asistență tehnică (FSE)

PO Dezvoltarea Capacitatii Administrative

- } **Axa prioritară 1:** Îmbunătățirea structurii și a procesului în ciclul de management al politicii publice (FSE)
- } **Axa prioritară 2:** Calitate și eficiență îmbunătățite în furnizarea serviciilor publice într-un mod descentralizat (FSE)
- } **Axa prioritară 3:** Asistență tehnică (FSE)

PO Asistență Tehnică

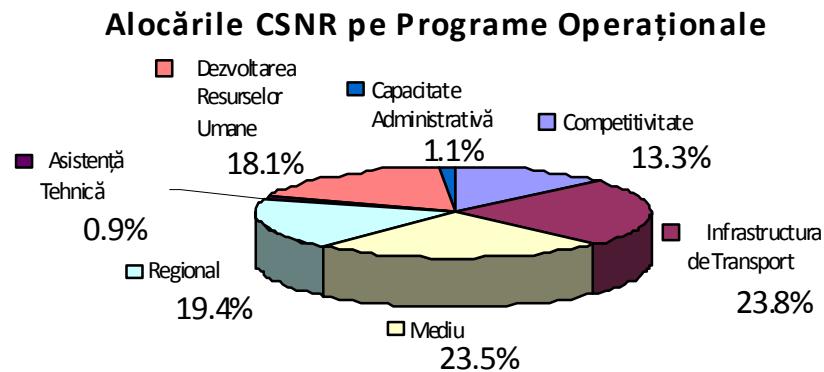
- } **Axa prioritară 1:** Suport în implementarea Instrumentelor Structurale și coordonarea programelor (FEDR)
- } **Axa prioritară 2:** Dezvoltare și suport pe viitor pentru funcționabilitatea Sistemului de Informații de Management Unic - SMIS (FEDR)
- } **Axa prioritară 3:** Diseminarea informațiilor și promovarea Instrumentelor Structurale (FEDR)

Tabelul financiar

CONVERGENȚĂ		Contribuția comunitară							
Program Operațional	Fond	Total	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
FEDR și FC									
Creșterea competitivității economice	FEDR	2.554	170	195	365	486	507	436	395
Transport	FEDR +FC	4.565	252	441	614	730	786	842	901
Mediu	FEDR +FC	4.512	272	437	579	683	761	849	931
Regional	FEDR	3.726	330	404	441	524	557	664	806
Asistență Tehnică	FEDR	170	17	18	21	25	28	30	31
FSE									
Dezvoltarea Resurselor Umane	FSE	3.476	213	330	453	538	596	667	680
Dezvoltarea Capacității Administrative	FSE	208	20	28	41	42	30	25	23
TOTAL FONDURI CSNR 2007-2013		19.213	1.275	1.854	2.513	3.027	3.264	3.512	3.868

Alocările bugetare

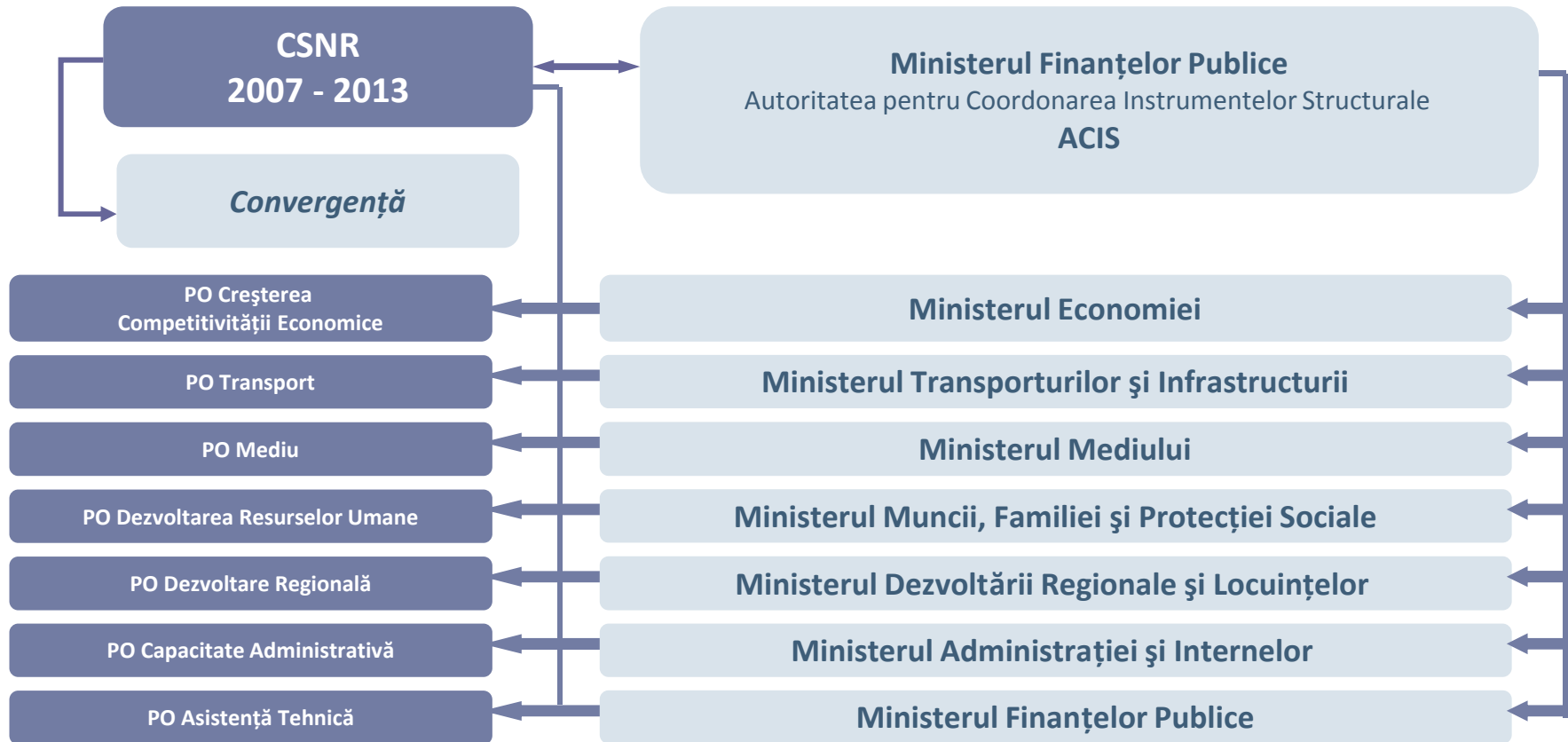
Structura Instituțională

- } Autoritate de management
 - } Pentru fiecare program operational
 - } Hotărârea de Guvern nr. 497/2004 cu modificările și completările ulterioare
 - } Coordonare generală
 - } La nivel executiv național: Ministerul Economiei și Finanțelor, prin direcția generală responsabilă cu coordonarea implementării instrumentelor structurale – MEF ACIS
 - } Coordonare strategică: Comitetul Național de Coordonare pentru Instrumentele Structurale, înființat conform HG nr. 1200/2004
- } Autoritate de certificare
 - } Ministerul Economiei și Finanțelor, prin Autoritatea de Certificare și Plată
- } Autoritate de audit
 - } Autoritatea de Audit - de pe lângă Curtea de Conturi din România

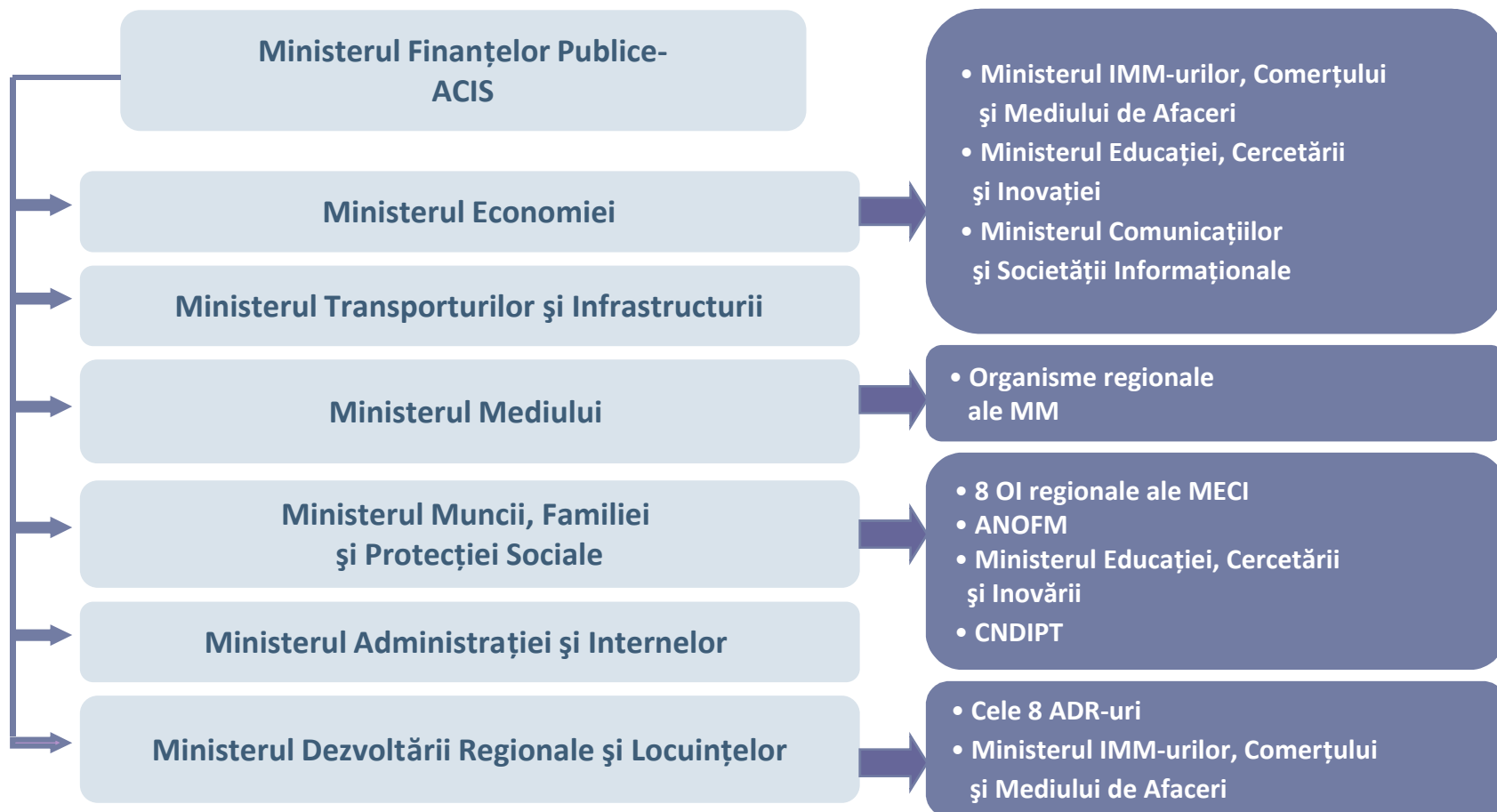
Cum se fac plățile:

- } Autoritatea de Certificare și Plată - în cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor
- } Către beneficiari
 - } Autoritatea de Certificare și Plată pentru POS Mediu și POS Transport (plăți directe)
 - } Unitățile de Plată înființate în cadrul ministerelor în care funcționează Autoritățile de Management pentru celelalte Programe Operaționale (plăți indirecte)

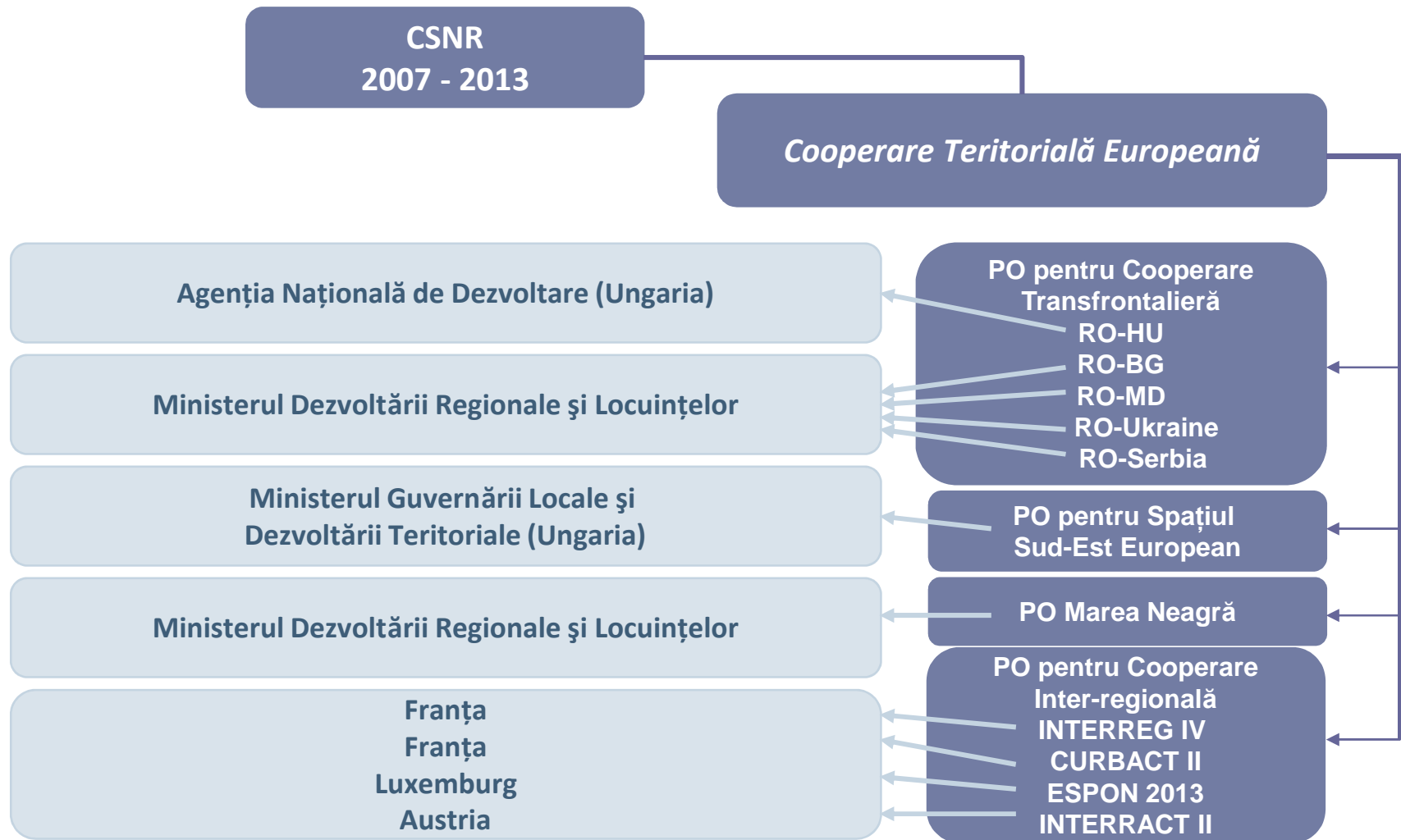
Autoritățile de management

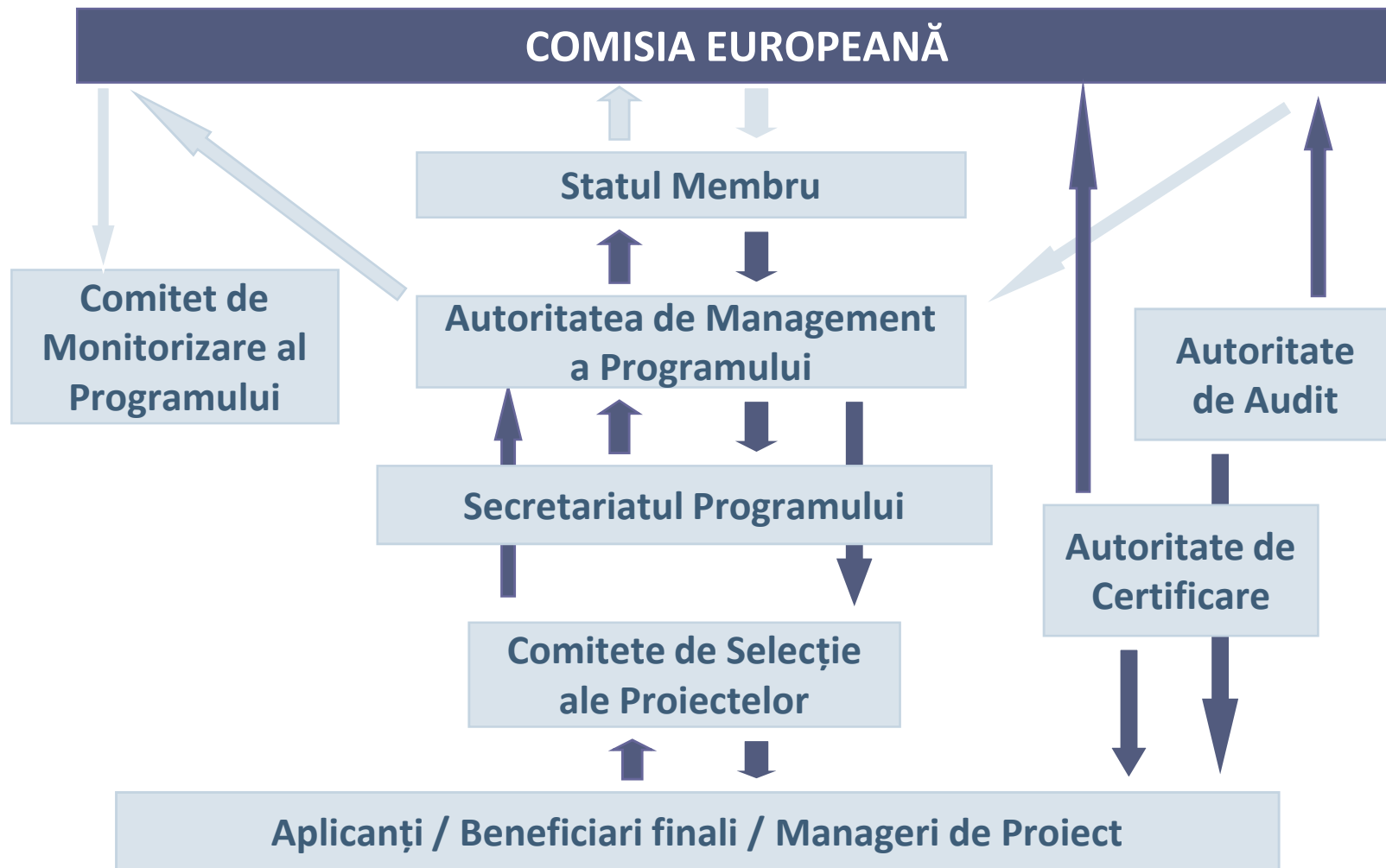
Organismele intermediare

Cooperarea Transfrontalieră

Managementul unui Program Operațional

Implementarea

} Autoritatea de Management:

- } I se delegă responsabilitatea Programului Operațional de către Statul Membru,
- } Răspunde de eficiența și valabilitatea gestionării și supervizării proiectelor, pe parcursul implementării Programului,
- } Verifică direct sau prin intermediul Organismului Intermediar managementul proiectelor din partea Beneficiarilor,
- } Asigură:
 - } Conformitatea cu reglementările comunitare,
 - } Corectitudinea și legalitatea plăților,
 - } Controlul intern și măsurile corective,
 - } Acțiunile de informare și publicitate despre măsurile Programului.
- } Funcțiunile AM:
 - } Crearea sistemului de management, monitorizare și cercetare,
 - } Raportare și control,
 - } Evaluare,
 - } Transferuri financiare,
 - } Comunicare și publicitate.

Implementarea

} Autoritatea de Certificare:

- } Are rolul central în cadrul procedurilor financiare, bazate pe rambursarea cheltuielilor și pe verificarea (certificarea) eligibilității acestora
- } Evidența contabilă a cheltuielilor, până la nivel de proiecte
- } Certificarea plăților:
 - } Față de durata și condițiile Programului
 - } Față de reglementările comunitare
 - } Față de documentele justificative
 - } Corectitudinea calculului final
 - } Plata către Beneficiarii finali
- } Se pot face verificări față de unele sau toate plățile efectuate
- } Raportări financiare
- } Gestionarea transferurilor
- } Colectarea sumelor datorate de Beneficiarii finali în cazul unor nereguli

Implementarea

} Autoritatea de Audit:

- } Este responsabilă cu verificarea funcționării eficiente a sistemului de management și control
- } În România, autoritate de audit pentru fondurile structurale este Autoritatea de Audit de pe lângă Curtea de Conturi
- } Funcțiunile sale sunt:
 - } audit de sistem, verificarea pe baza de esantion și audit final
 - } verificări și audit extern asupra fondurilor structurale
 - } verificarea cheltuielilor eligibile declarate, pe baza de esantion reprezentativ
 - } verificarea existenței și corectitudinii elementului de cofinanțare

Implementarea

} Comitetul de Monitorizare al Programului

- } Comitet de Supraveghere al Programului
- } Cuprinde partenerii care au roluri cheie în implementarea Programului
- } Sarcina principală este asigurarea calității și eficiența Programului și a fondurilor comunitare
- } Reprezentantul Comisiei Europene poate participa la discuții consultative
- } Funcțiuni:
 - } Stabilirea unor proceduri interne
 - } Monitorizare și cercetare
 - Evaluarea progresului Programului
 - Studii socio-economice relevante pentru formularea de concluzii și recomandări necesare ajustării măsurilor Programului, pentru îmbunătățirea țintelor și impactului acestuia
 - } Raportare și control
 - } Evaluarea continuă a Programului

Implementarea

} Secretariatul Programului

- } Asistă Autoritatea de Management, Comitetul de Monitorizare și Comitetele de Selecție a Proiectelor
 - } Implementarea zilnică a Programului
 - } Funcțiunile sale sunt:
 - } Monitorizare și cercetare: colectarea tuturor datelor relevante
 - } Raportare și control
 - } Secretariatul Comitetului de Monitorizare
 - } Secretariatul reuniunilor cu Comisia Europeană
 - } Managementul financiar și administrativ la nivel de proiecte:
 - Dosare de proiect, raportare și înregistrări ce vor trebui arhivate până la 7 ani după încheierea Programului
 - Pregătirea rapoartelor trimestriale, anuale și final
 - Inregistrarea tuturor informațiilor relevante
 - Pregătirea Ghidului Aplicantului pentru fiecare licitație de proiecte
 - } Comunicare publică, publicitate și conștientizare
 - } Coordonarea organismelor intermediare și a Comitetelor de Selecție a Proiectelor
 - } NU este o instituție.
-

Programul Operațional

- } Analiza situației și strategia de răspuns
- } Justificarea priorităților alese
- } Informații asupra priorităților și țintelor specifice
- } Categoriile de asistență folosită
- } Descrierea parteneriatelor identificate
- } Planul financiar
- } Rezultatele evaluării Ex-Ante
- } Complementaritatea cu alte măsuri finanțate din Fonduri Structurale
- } Prevederi legate de implementare
- } Indicarea autorităților cu competențe în domeniu
- } Lista orientativă a propunerilor de proiecte mari

Documentul cadru de implementare

- } Conține elemente detaliate ale programului la nivel de măsuri / axe prioritare
- } Activități eligibile
- } Cheltuieli eligibile
- } Elemente legate de finanțare și co-finanțare
- } Beneficiarii finali eligibili
- } Grupuri și Zone Țintă specifice
- } Criterii de selecție pentru proiecte
- } Calendar orientativ al licitațiilor de proiecte
- } Indicatori de monitorizare și evaluare
- } Organismele implicate
- } Planul financiar detaliat
- } Sistemul de implementare

Informații despre potențiale proiecte

- } Proiecte mari: peste 25 milioane euro (mediu) și peste 50 milioane euro în alte domenii - se includ în propunerea de Program operațional
 - } Portofoliul de proiecte identificate
 - } Maturitatea proiectelor aflate în portofoliu
 - } Informații necesare:
 - } Date de identificare (titlu, axa prioritara, regiune)
 - } Date despre entitatea care propune proiectul
 - } Proiecte aflate în legătură cu propunerea (aflate deja în derulare sau planificate)
 - } Descriere
 - } Scopuri, obiective și rezultate așteptate
 - } Informații financiare
 - } Date despre studiile necesare și stadiul acestora
 - } Date despre maturitatea financiară (bugetul disponibil pentru studiul de fezabilitate, proiect tehnic și alte studii)
 - } Cadrul legal al proiectului
 - } Legături trans-sectoriale
 - } Zona geografică acoperită și populația acesteia
 - } Date de implementare, inclusiv numărul de contracte necesare
 - } Evaluarea capacității organismului de implementare (managementul de proiect)
-

Sistemul de indicatori folosit pentru un program

} Indicatori de context:

- } PIB regional, PIB per capita – media regiunii
- } Rata șomajului sau a ocupării
- } Creșterea în sectoarele țintă ale economiei, măsurată în Valoarea Adăugată Brută (Gross Added Value) sau în nivelul exporturilor
- } Nivelul investițiilor pe regiune sau pe sector
- } Numărul de firme înregistrate sau noi

} Indicatori de resurse

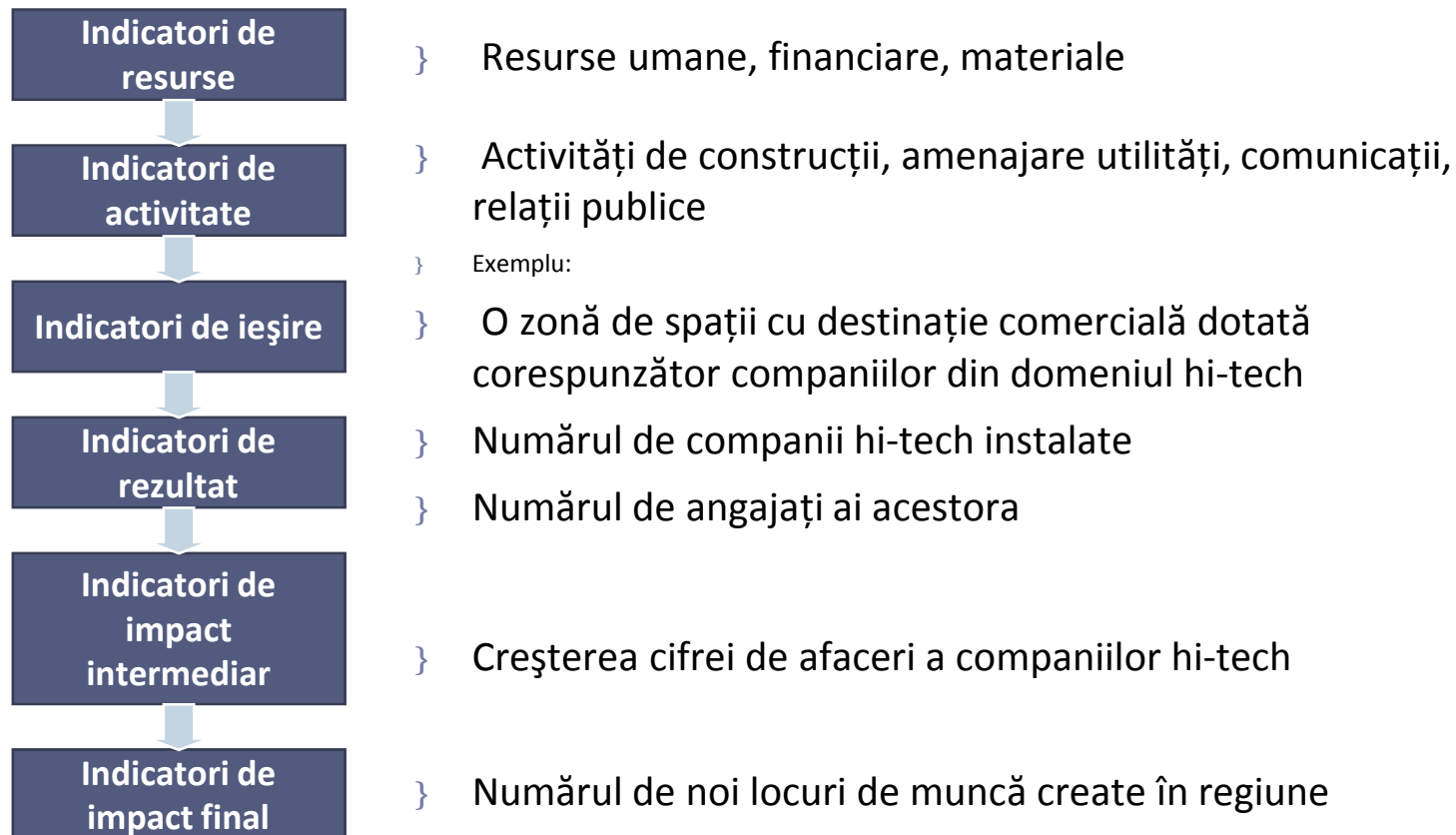
} Indicatori specifici programului:

- } Indicatori ai ieșirilor (output)
- } Indicatori ai rezultatelor (outcome)
- } Indicatori ai impactului

Sistemul de indicatori folosit pentru un program

} “Ruta de impact” a indicatorilor:

Matricea Cadru Logic

	Logica Interventiei	Indicatori verificabili in mod obiectiv	Surse de verificare	Ipoteze de lucru si riscuri
Obiective Generale	<i>Care sunt obiectivele mai largi la care va contribui actiunea?</i>	<i>Care sunt indicatorii cheie legati de obiectivele generale?</i>	<i>Care sunt sursele de informare pentru acesti indicatori?</i>	
Obiective specifice	<i>Care sunt obiectivele specifice ce sunt realizate prin aceste actiuni, in vederea urmaririi obiectivului general?</i>	<i>Care indicatori arata in mod cert ca obiectivele specifice au fost atinse?</i>	<i>Care sunt sursele de informare folosite? Care sunt metodele de culegere a informatiei?</i>	<i>Care factori si conditii in afara responsabilitatii Beneficiarului sunt necesari pentru a atinge obiectivele specifice? Ce riscuri trebuie luate in considerare?</i>
Rezultate asteptate	<i>Ce rezultate sunt asteptate? Enumerati-le.</i>	<i>Ce indicatori măsoară dacă si in ce măsură actiunile ajung la rezultatele asteptate?</i>	<i>Care sunt sursele de informare pentru acesti indicatori?</i>	<i>Ce condiții externe trebuie indeplinite pentru a obtine rezultatele asteptate in timpul estimat?</i>
Activități	<i>Care sunt activitățile principale ce vor fi realizate si in ce ordine pentru a produce rezultatele asteptate? (Grupati activitatile in functie de rezultat)</i>	Mijloace: <i>Ce mijloace sunt necesare pentru a implementa aceste activități (resurse umane, echipament, pregătire, studii, facilități operationale etc.)</i>	<i>Care sunt sursele de informare pentru progresul activitatilor?</i> Costuri: <i>care sunt si cum se clasifica? (Detaliile in Buget)</i>	<i>Ce pre-conditii sunt necesare? Care dintre acestea nu depind de Beneficiar?</i>

Evaluarea și selecția proiectelor

- } Lansarea unei licitații de proiecte
 - } Comunicarea cu aplicanții
 - } Înregistrarea cererilor de finanțare
 - } Conformitatea administrativă
 - } Evaluarea tehnică și financiară
 - } Metodologii și sisteme de selecție
 - } Aspecte sectoriale specifice evaluării
 - } Evaluatori, Comitete de Selecție
 - } Coerența cu politicile naționale de dezvoltare socio-economică
 - } Conformitatea cu politicile europene
 - } Conformitatea cu reglementările europene
-

Lansarea unei licitații de proiecte

Pentru fiecare măsură, a fiecărei Axe Prioritare, a fiecărui Program Operațional

- } Modul de publicare
- } Structură:
 - } Anunț
 - } Ghidul Aplicantului
 - } Anexe
- } Denumire, cod, documente programatice, scheme de ajutor de stat (dacă este cazul), Autoritatea de Management / Organismul de Implementare, Data publicării, Sigla UE
- } Informațiile cuprinse:
 - } Obiectivele priorității / măsurii în care se încadrează
 - } Eligibilități: activități, costuri, aplicanți
 - } Locul și durata, termene de execuție
 - } Forma de asistență: finanțare maximă, condiții, co-finanțare din partea Beneficiarului final
 - } Condiții de obținere a asistenței
 - } Modul de depunere a cererii și date limită
 - } Detalii de contact pentru alte informații

Ghidul Aplicantului

} Conținut:

- } Programul Operațional
- } Aranjamente de Implementare
- } Reguli pentru cererea deschisă de proiecte: criterii, model de contract
- } Condiții pre-contractuale
- } Drepturi și obligații ale Beneficiarului
- } Anexe (exemplu)
 - } Anexa 1. Formularul cererii de finanțare, cu următoarele modele standard:
 - .. Modelul A – Rezumatul proiectului
 - .. Modelul B – Declarația de eligibilitate
 - .. Modelul C – Declarația de angajament
 - .. Modelul D – Cuprinsul cadru al Studiului de fezabilitate (inclusiv Recomandări privind elaborarea analizei cost beneficiu)
 - .. Modelul E – Planul de afaceri
 - .. Modelul F – Acordul de parteneriat
 - .. Modelul G – Curriculum Vitae
 - .. Modelul H – Opisul cererii de finanțare
 - } Anexa 2. Grila de verificare a conformității administrative
 - } Anexa 3. Grila de verificare a eligibilității
 - } Anexa 4. Grila de evaluare tehnică și financiară
 - } Anexa 5. Modelul orientativ al contractului de finanțare
 - } Anexa 6. Instrucțiuni privind atribuirea contractelor de lucrări, de furnizare și de servicii
 - } Anexa 7. Datele de contact ale organismelor intermediare
 - } Anexa 8. Referințe

Selecția proiectelor

- } Comunicarea cu aplicanții
 - } Adrese pentru toate modalitățile de contact
 - } E-mail, FAQ
 - } Răspunsuri disponibile pentru toți solicitanții
 - } Dacă este cazul: moratoriu pentru întrebări și răspunsuri
 - } Numai răspunsurile scrise sunt valabile
 - } Trebuie asigurată uniformitatea răspunsurilor

- } Înregistrarea cererilor de finanțare
 - } Modul de transmitere
 - } Dacă există cereri înregistrate după termen, deteriorate etc.
 - } Înregistrarea în sistemul electronic de management al informației
 - } Confirmarea primirii, atribuirea codului cererii

Selecția proiectelor

} Conformitatea administrativă

- } Numărul de copii solicitat – cerere și proiect, anexe
- } Semnătura persoanei responsabile
- } Conținut: complet
- } Anexe complete și valabile
- } Eligibilitatea applicantului
- } Încadrarea proiectului în obiectivul priorității / măsurii
- } Posibilitatea de a completa în termen de maximum 10 zile documentația (pentru asigurarea conformității administrative)

} Evaluarea tehnică și financiară

} Tehnici de evaluare:

- } Analiza financiară
- } Analiza economică (cost-beneficiu, eficiența costurilor)
- } Analiza impactului de mediu
- } Sistemul grilă - SWR (Scoring, Weighting, Ranking) - de analiză
 - } Identificarea unor criterii și sub-criterii
 - } Asignarea unei ponderi bazate pe importanța fiecărui criteriu
 - } Notarea fiecărui proiect după criteriu
 - } Stabilirea unei ierarhii relative a proiectelor
 - } Stabilirea unui punctaj minim pe criteriu sau pe proiect
 - } Nu acoperă analiza eligibilității costurilor sau activităților
 - } Grila de evaluare tehnico-financiară e publicată de la început și asigură transparența procesului de evaluare
 - } Pot fi stabilite ponderi diferite sau grupe diferite de criterii, în funcție de obiectivele generale ale măsurii, axei prioritare sau Programului Operațional

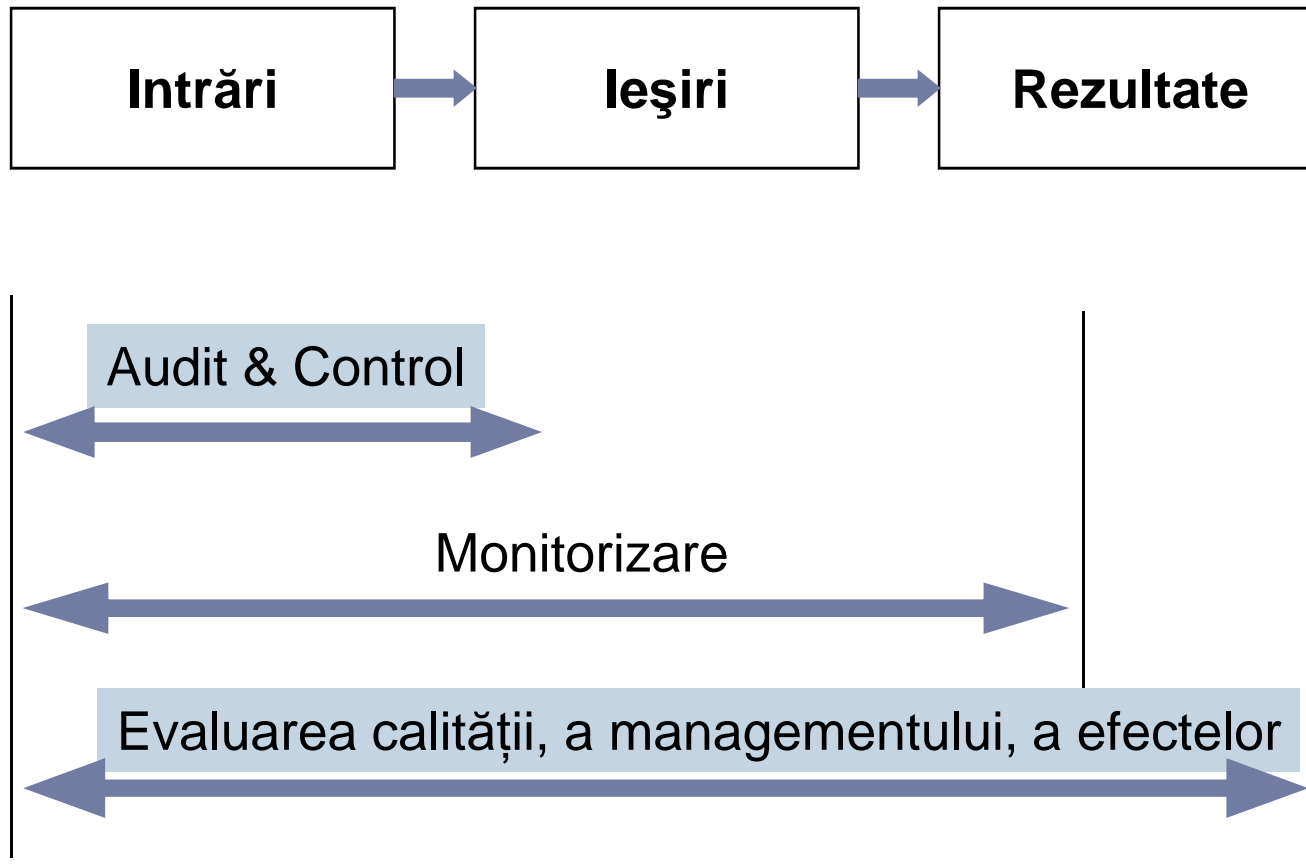
Selecția proiectelor

} Metodologii și sisteme de selecție

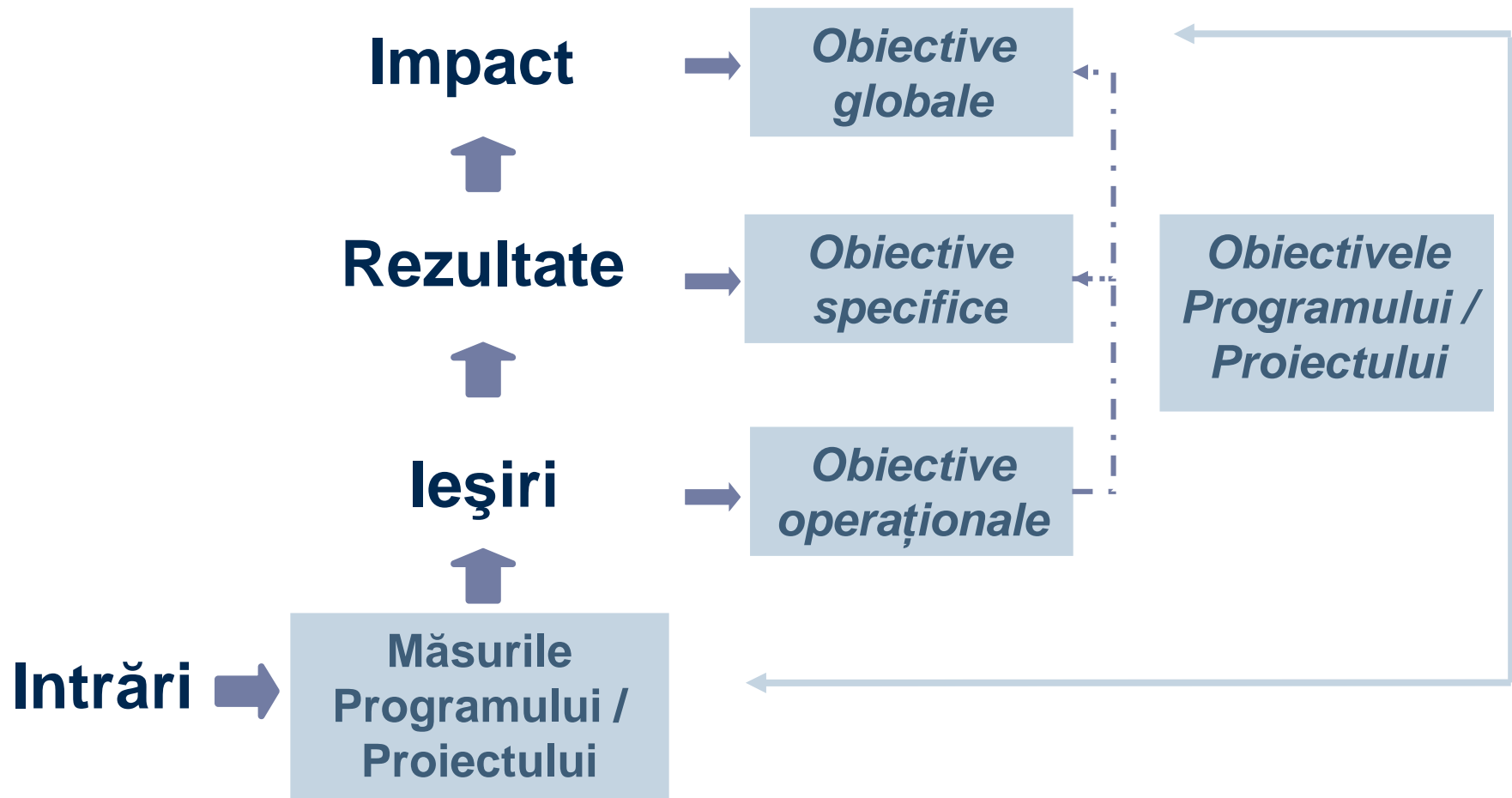
- } Modalități diferite de selecție:
 - } Licitații cu termene precise – o selecție
 - } Licitații cu termene periodice – mai multe selecții
 - } Selecție periodică, o dată la mai multe evaluări
 - } Selecție periodică, fără date limită de depunere
- } Criterii de selecție:
 - } Capacitatea aplicantului
 - } Relevanța proiectului
 - } Metodologia de implementare
 - } Sinergii
 - } Evaluarea riscurilor
 - } Criterii economico-financiare
 - } Aspecte trans-sectoriale
 - } Tematici orizontale
 - Dezvoltarea durabilă
 - Egalitatea de șanse
 - Societatea informațională
 - Sprijinirea categoriilor sociale defavorizate

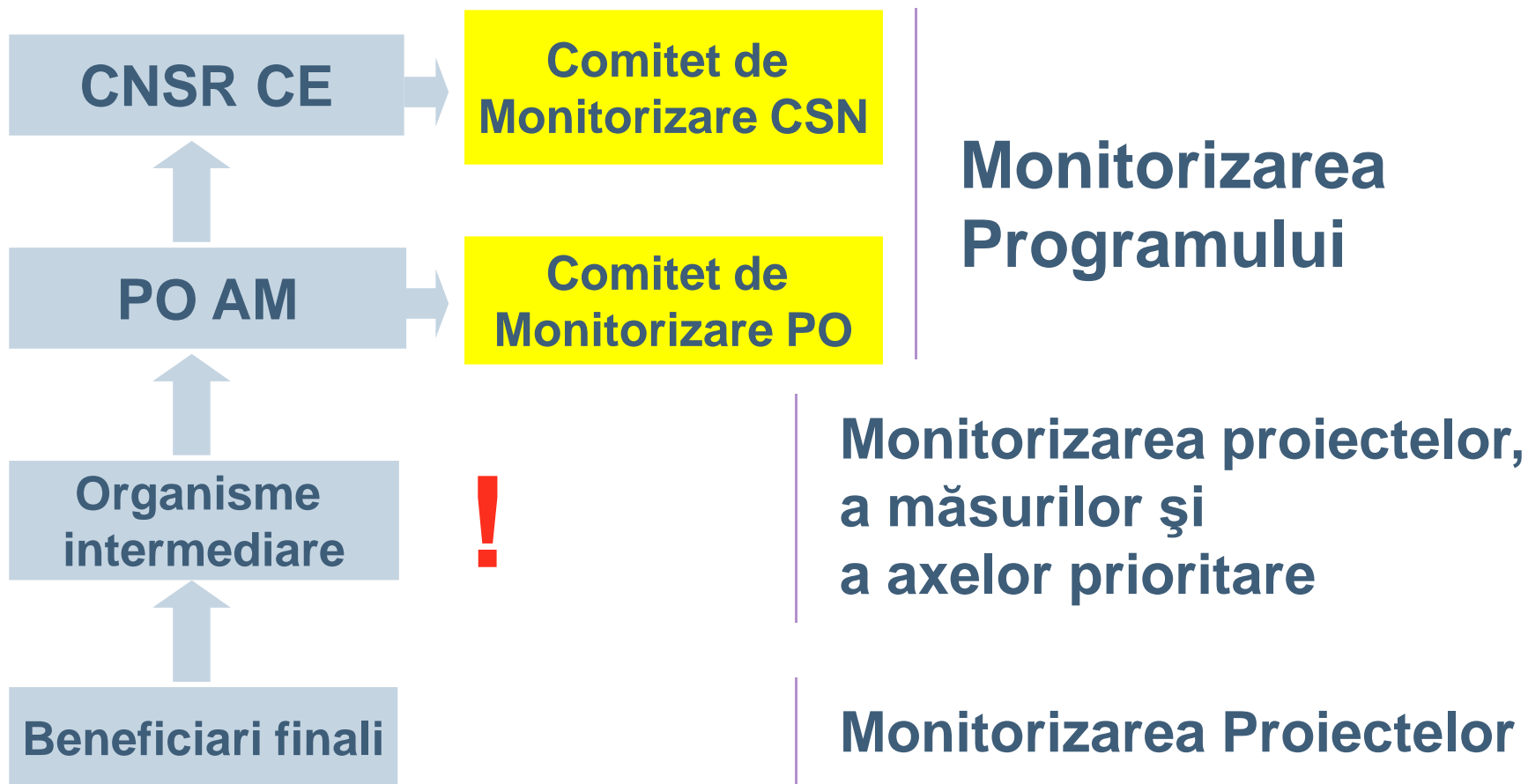
Relația audit – control – monitorizare - evaluare

Logica intervenției

Monitorizarea

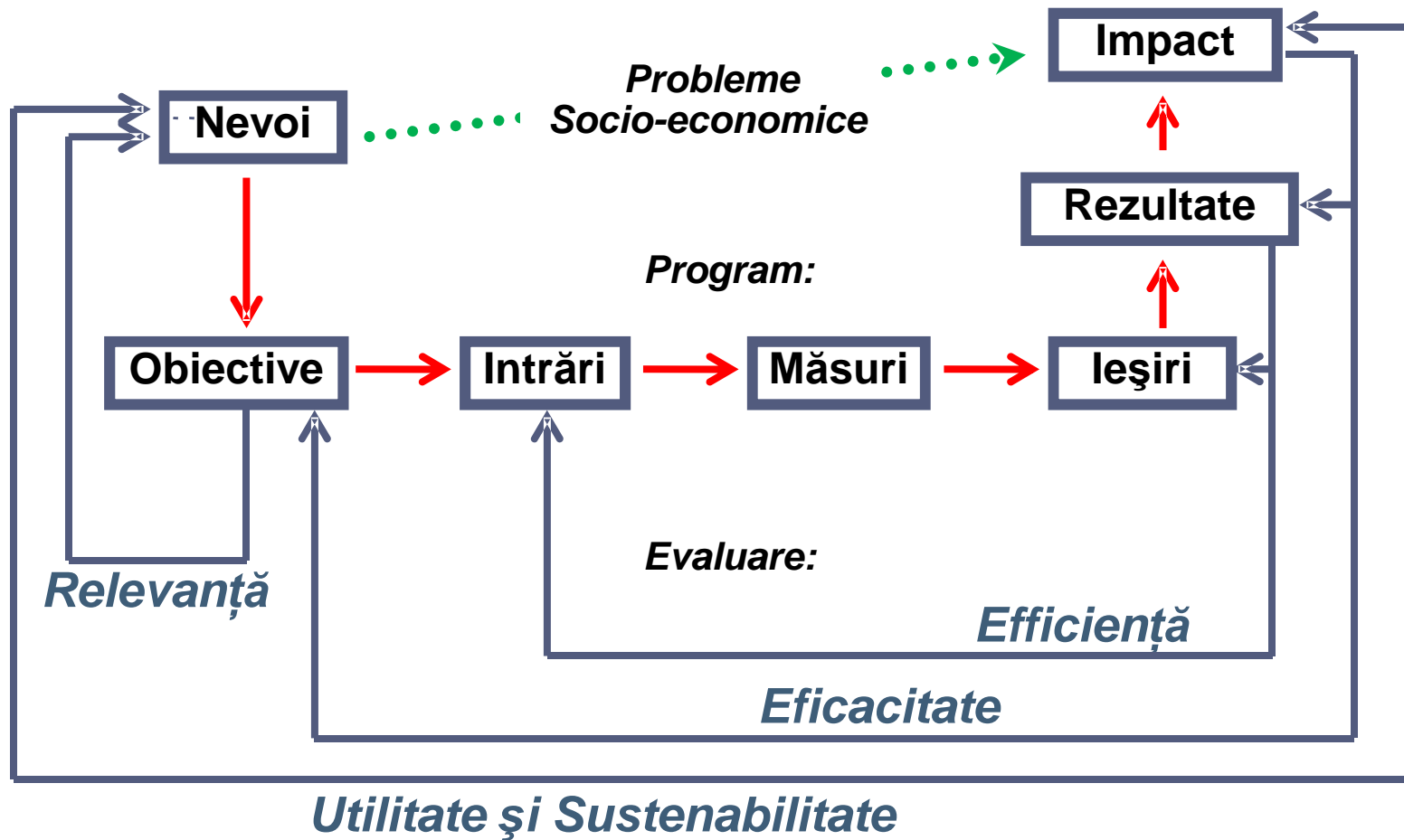
Monitorizarea

} Rezultatele monitorizării:

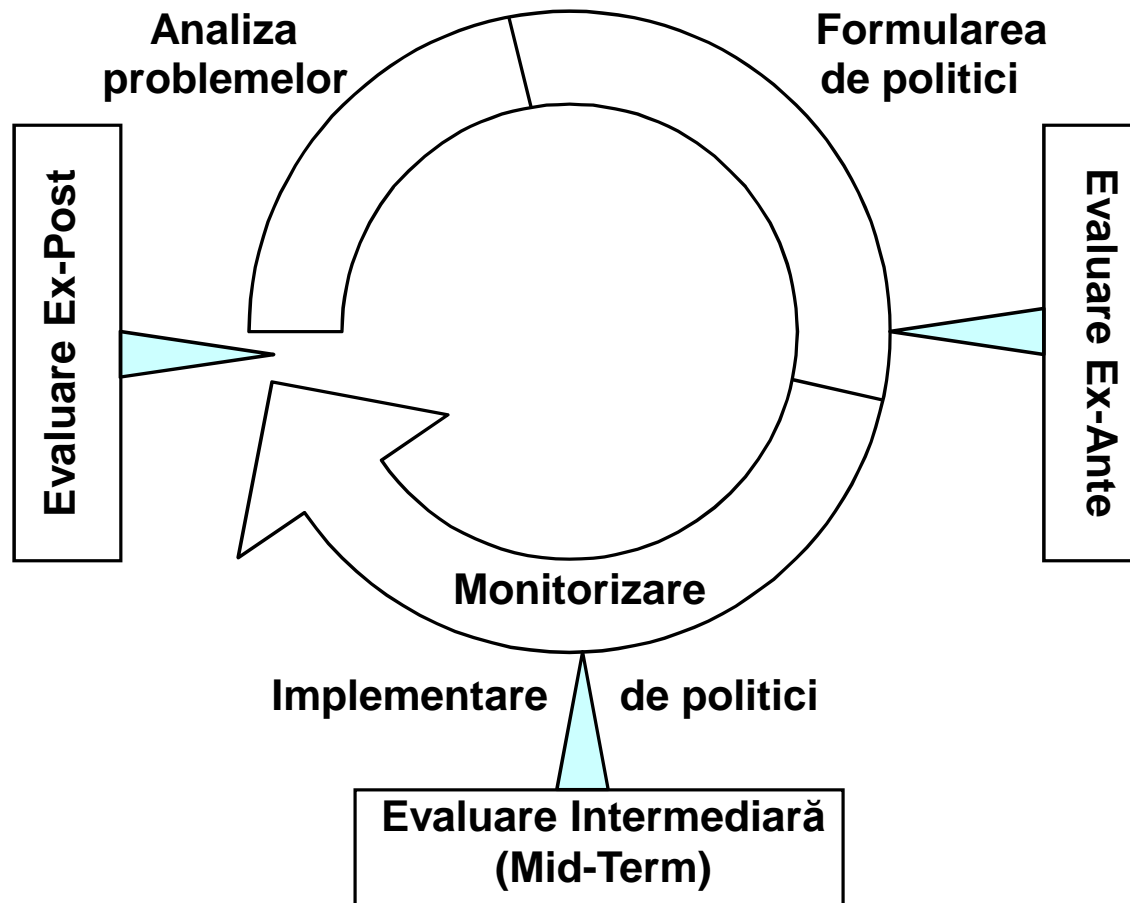
- } Planificarea bugetară și eșalonarea plăților: depășiri de buget, nerealizări, calendar și lichidități
- } Activitățile planificate și progresul acestora: întârzieri sau accelerări
- } Dacă sunt întârzieri la nivelul indicatorilor: motivele (ex. Achizițiile de teren, licitații, probleme contractuale)
- } Modificări la nivel de proiect și motive

Evaluarea

Evaluarea

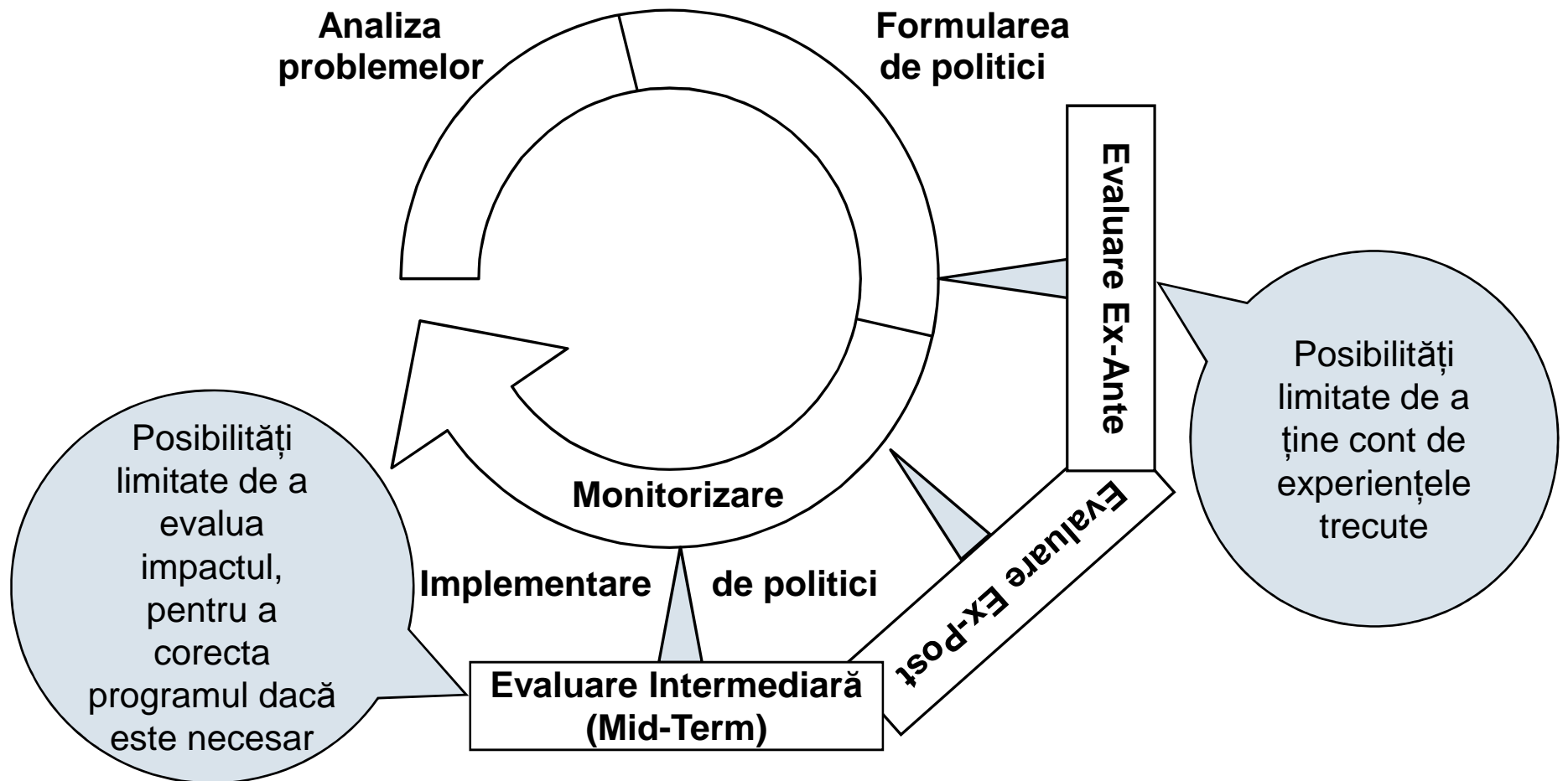
Evaluarea

- } Tipuri de evaluare:
 - } Momentul evaluării:
 - } Evaluarea Ex Ante: vom cheltui bine ?
 - } Evaluarea intermediară (Mid Term) / continuă: cheltuim bine?
 - } Evaluarea Ex Post: am cheltuit bine?
 - } Evaluarea strategică:
 - } Care este impactul principal? Ar trebui schimbate politicile și scopul acestora în cadrul unor politici generale sau sectoriale?
 - } Evaluare operațională sau legată de performanță:
 - } Care este eficacitatea și eficiența măsurilor întreprinse?

Evaluarea

} În practică

Cerințe specifice proiectelor de infrastructură

} Infrastructura de Mediu (Fond de Coeziune):

- } Deșeuri (solide și stații de epurare)
- } Stații de tratare a apei potabile
- } Conservarea mediului
- } Energii regenerabile
- } Măsuri de eficiență energetică
- } Infrastructură durabilă de transport urban

} Infrastructura de Transport (Fond de Coeziune):

- } Drumuri și autostrăzi (construcție și modernizare, în cadrul și adiacent TEN-T)
 - } Căi ferate (construcție și modernizare în cadrul TEN-T)
 - } Maritim, fluvial
 - } Transport urban (infrastructura de metrou, transport urban durabil)
 - } Programe multi-modale în afara coridoarelor europene de transport
 - } Comunicații și rețele informatice
-

Cerințe specifice proiectelor de infrastructură

- } Proiecte de Dezvoltare Regională (FEDER și FSE):
 - } Infrastructura regională de transport, transport urban durabil
 - } Facilități educaționale și de pregătire a resurselor umane
 - } Facilități sociale și de sănătate (inclusiv servicii)
 - } Facilități urbane
 - } Infrastructura de turism și servicii
 - } Inovare și afaceri: parcuri industriale, centre de afaceri și servicii, proiecte de inovare, rețele și parteneriate
 - } Moștenirea culturală și facilități pentru cultură
- } Unele proiecte de cooperare transfrontalieră

Cerințe specifice proiectelor de infrastructură

} Studiul de fezabilitate:

1. Descrierea proiectului
 - | descrierea sumară a proiectului, a regiunii, date socio-economice
2. Metoda folosită
 - | Procesul urmărit
 - | Scenariul fără proiect
 - | Preferința pentru opțiunea cu costuri minime
3. Date socio-economice, aranjamente de implementare, autorizări
 - | Date regionale și tendințe
 - | Implementare și management în sectorul public
 - | Autorizații necesare, autorizații obținute, exproprieri
4. Analiza cererii
 - | Populația proiectului, consumul
 - | Volume generate
 - | Probleme de mediu
5. Proiectarea (fezabilitate tehnică)
 - Cerințe specifice Evaluarea tehnologiei alese
 - Comparații cu tehnologii alternative
 - Impactul tehnologiei asupra mediului

Cerințe specifice proiectelor de infrastructură

6. Costurile
 - | Costuri de capital legate de tehnologie
 - | Costuri ale unității principale
 - | Costuri reale de operare
7. Analiza financiară
 - | Folosind un model de calcul și o prezentare
 - | Estimarea veniturilor și cheltuielilor
 - | Financial Net Present Value – F-NPV și
 - | Financial Internal Rate of Return – F-IRR
8. Disponibilitate și dorință de plată
 - | Dacă e necesară analiza
 - | Sondarea disponibilității de plată la nivelul clienților față de taxarea suplimentară

} CONCLUZIA

Este proiectul potrivit pentru finanțare?

Cerințe specifice proiectelor de infrastructură

} Factori de succes:

- } Proiectare tehnică de calitate și studiu de fezabilitate bine fundamentat
- } Proceduri de achiziție bine alese (DBOM, BOM, BO, B) pentru a se potrivi cu principiile financiar-economice (distribuția optimă a riscurilor, motivație, experiența operatorului)
- } Selecția și calitatea firmei de construcții și a dirigintelui de șantier sunt esențiale
- } Pregătirea, experiența și calitatea Managerului de Proiect din partea Agenției de Implementare și a Beneficiarului

} Managementul riscurilor:

- } Risc: orice eveniment neprevăzut care afectează eficiența și eficacitatea politicii, programului, măsurii sau proiectului
- } Evaluarea riscurilor: identificarea acestora în raport cu activitățile avute în vedere
- } Managementul riscurilor: strategia avută în vedere pentru situațiile de risc

} Exemple de riscuri, pe categorii:

- } Organizațional: resurse umane, autoritate, conflict de interese, capacitate, capabilitate
 - } Politic și administrativ: alegeri, parlament, grupuri de interese, capacitate administrativă
 - } Spațial: suprapuneri cu alte proiecte care necesită exproprieri, surpări de teren, alte planuri de sistematizare
 - } Financiar: programarea fluxului de numerar, disponibilitate de capital, bugetul proiectului, co-finanțarea, fraude și nereguli
 - } Economic: cererea pieței, costuri, dobânzi
 - } Tehnic: probleme tehnice de construcție, defecte ascunse ale tehnologiei
 - } Social: grevă, revolte, dezordini sociale
 - } Legal: noi directive europene, legi naționale, pentru achiziții publice sau pentru contracte
-

Managementul riscurilor

- } Estimarea riscurilor pe faze de program sau proiect:
 - } Programare:
 - } Concepție slabă, măsuri irelevante
 - } Proiecte neeligibile
 - } Angajamentele participanților (inclusiv factorul politic)
 - } Program disponibil în timp
 - } Implementare:
 - } Riscuri politice și administrative: angajament politic, management slab al măsurilor, lipsa de informații și gestiune defectoasă pentru monitorizare
 - } Riscuri specifice programului sau axei prioritare: lipsa proiectelor, calitatea slabă
 - } Întârzieri datorate procedurilor de achiziție, exproprierilor, aspectelor tehnice
 - } Probleme de absorbție determinate de co-finanțare
 - } Depășiri de buget sau nerealizări, față de reguli de implementare gen N+2/N+3
 - } Nereguli, fraude
 - } Operare:
 - } Cererea pieței

Managementul riscurilor

- } Evaluarea riscurilor – un risc real are impact pentru:
 - } Costuri
 - } Calendar
 - } Leşiri şi rezultate
- } Valoarea riscului = probabilitate * impact
 - } Probabilitatea este între 0 şi 1
 - } Efectul e dat de impactul asupra costurilor, calendarului, cantităţii şi calităţii rezultatelor
- } Categorizare:

Risc		Impactul		
		Scăzut	Mediu	Ridicat
Probabilitate	0.65 - 1.0	Mediu	Ridicat	INACCEPTABIL
	0.3 - 0.64	Scăzut	Ridicat	INACCEPTABIL
	0.0 - 0.29	Scăzut	Mediu	Ridicat

Managementul riscurilor

} Managementul riscurilor – tipuri de acțiuni:

1. Evitare prin concepția proiectului
2. Controlul riscului:
 1. Prevenire – reducerea probabilității
 2. Precauție – reducerea impactului
 3. Reacție – gestionarea impactului
3. Asigurarea riscului

} Managementul riscurilor:

- } este un proces continuu,
- } începe odată cu definirea proiectului,
- } trebuie revizuit la intervale regulate
- } riscurile cu caracter urgent necesită măsuri detaliate, elaborate complet

Managementul financiar

} Organismele implicate în managementul financiar:

- } Autoritatea de Management și Organismele Intermediare
- } Autoritatea de Certificare
- } Autoritatea de Audit
- } Unitate de plăți
- } Beneficiarul final

} Angajamentele bugetare:

- } Se realizează anual pentru fiecare Fond și pentru fiecare Obiectiv
- } Primul angajament – înainte de aprobarea definitivă a Programului Operațional
- } Următoarele se iau înainte de 30 aprilie a fiecărui an
- } Realocări se fac până la 30 septembrie, în funcție de rezerva de alocare națională a fiecărui Stat Membru

} Forme de plată:

- } Pre-finanțare
 - } Plăți intermediare
 - } Cu aplicarea co-finanțării
 - } Plată finală
-

Managementul financiar

- } Declararea cheltuielilor:
 - } Valoarea totală a cheltuielilor eligibile și a contribuției publice corespunzătoare
 - } Cheltuielile achitate de beneficiari se justifică prin documente contabile la valoarea respectivă
- } Închiderea parțială/finală a Programului Operațional
- } Folosirea EURO: valoarea cheltuielilor se echivalează în euro, rata de schimb folosită e media lunară din luna înregistrării contabile
- } Rata de schimb se publică de către Comisie în fiecare lună
- } Plățile intermediare se supun unor reguli procentuale
- } Închiderea parțială și finală e condiționată de transmiterea unor documente și rapoarte spre aprobarea Comisiei
- } NEREGULILE:
 - } Definiție: orice încălcare a unei prevederi comunitare ca rezultat al unei acțiuni sau omisiuni din partea unui operator economic care are sau ar putea avea efectul unei prejudicieri a bugetului general al Comunității sau a bugetelor gestionate de aceasta atât prin reducerea sau pierderea veniturilor colectate ca resurse proprii direct sau în numele Comunității, cât și ca obiect al unei cheltuieli nejustificate.
 - } Legat de bugetul național, neregulă înseamnă și încălcarea prevederilor referitoare la co-finanțarea din partea Statului Membru dar și a beneficiarului, cu efecte asupra bugetului național.

Neregulile

} Tipuri de nereguli

- } După tipul sursei:
 - } Nereguli premeditate
 - } Cauzate de neglijență
- } După tipul de impact:
 - } Fără impact financiar
 - } Cu impact financiar (semnificativ)
- } După frecvența apariției:
 - } Sistemice
 - } Specifice
- } Conform tipologiei OLAF UE

} Identificate de către Curtea Europeană de Conturi:

- } Secționarea pistei de audit
 - } Absența rapoartelor de control
 - } Întârzieri nejustificate în progresul fizic
 - } Cheltuieli ineligibile
 - } Folosirea unor rate de schimb greșite
 - } Gruparea inadecvată a unor proiecte
 - } Solicitări de plată neeligibile
 - } Proiecte neeligibile
 - } Absența studiilor preliminare
 - } Absența analizei cost-beneficiu
 - } Deficiențe în sistemul contabil
 - } Nerespectarea planului financiar
 - } Absența publicității
 - } TVA ineligibil
 - } Depășiri de costuri
-

Neregulile

} Raportarea neregulilor:

- } Statul Membru este obligat să raporteze când apar următoarele nereguli:
 - } Nereguli ce fac obiectul unor procese administrative sau judiciare
 - } Nereguli pentru care fraudă a fost confirmată
 - } Nereguli cu impact în afara teritoriului Statului Membru
 - } Nereguli în care există posibilitatea conturării unei noi practici de fraudare
 - } Nereguli cu impact financiar ce depășește suma de 10.000 euro – această prevedere are caracter obligatoriu, dar recomandarea este să fie raportate și pentru sume mai mici.

} Recuperarea prejudiciului material:

- } Executare
- } Returnarea sumei datorate către Comisie
- } Returnarea sumelor datorate bugetului de stat

} Cheltuieli ne-eligibile, pe fonduri:

} FSE:

- } TVA recuperabil
- } Dobânda la datorii
- } Achiziții de mobilier, echipamente, vehicule, infrastructură, teren și proprietăți imobiliare

} FEDR:

- } TVA recuperabil
- } Dobânda la datorii
- } Achiziția de teren ce depășește 10% din valoarea totală a cheltuielilor eligibile pentru o anumită măsură
 - Mențiuni: case de locuit, în anumite cazuri
- } Dezafectarea instalațiilor nucleare

Beneficiarul final

} Potențiali beneficiari:

- } Administrația centrală și administrația locală (consilii județene, consilii locale, primării);
- } ONG-uri (asociații, fundații de profil, sindicate etc.);
- } Mediul de afaceri (organizații patronale, camere de comerț, asociații profesionale, firme etc.);
- } Institute de cercetare, universități, institute de pregătire profesională și vocațională etc.

} Pregătirea beneficiarilor:

- } Identificarea programului operational/ axei prioritare sub care poate beneficia de finanțare
- } Pregătirea de proiecte eligibile și viabile
- } Asigurarea co-finanțării și a costurilor neeligibile
- } Dezvoltarea capacității de a implementa proiecte în mod eficient, urmărind un calendar strict (plan de acțiuni multianual, strategii pe termen lung etc.)

} Implicarea beneficiarilor în vederea creșterii capacității de absorbție:

- } Informarea corectă și completă în ce privește finanțările care se pot obține din Programele Operaționale
 - } Elaborarea de proiecte
 - } Aplicarea corectă a legislației primare și secundare privind achizițiile publice
 - } Activități concrete privind implementarea proiectelor
 - } Monitorizarea proiectelor
 - } Raportarea progresului în implementarea proiectelor
 - } Activități de plată și decontare a cheltuielilor
-

Beneficiarul final

} PAȘI pentru accesarea finanțării:

- } Beneficiarii eligibili completează cererea de finanțare și anexele (există un model unic de cerere de finanțare cu anexe diferențiate pe fiecare Fond);
- } Cererea de finanțare este transmisă Organismului Intermediar/ Autorității de Management;
- } Verificarea conformității administrative a cererii (conform procedurilor interne ale fiecărei AM); în general, aceasta vizează:
 - } depunerea în termen;
 - } completarea corectă;
 - } avize, studii de fezabilitate, documente de confirmare a cofinanțării.
- } Verificarea eligibilității proiectului – cerințe minime:
 - } tipul de intervenție și legătura cu obiectivele PO
 - } natura beneficiarului
 - } valoarea asistenței solicitate
 - } nivelul de cofinanțare
 - } durata proiectului

Beneficiarul final

} Finanțarea:

- } Evaluarea tehnică și financiară a proiectului:
 - } obiectiv
 - } rezultate
 - } activități și resurse
 - } necesitate
 - } capacitate de management
- } Selectarea proiectului, conform criteriilor aprobate de Comitetul de Monitorizare și prezentate în Documentul-Cadru de Implementare (“Complementul de Program”);
- } Aprobarea proiectului și semnarea contractului de finanțare.

} Documente anexe cererii de finanțare (exemple):

- } Statut sau documente de asociere;
 - } Bilanțurile oficiale pe ultimii trei ani;
 - } Adeverința că solicitantul nu are datorii la bugetul de stat;
 - } Cazierul fiscal al reprezentantului legal al solicitantului și al reprezentantului tehnic;
 - } Aviz de mediu, analiza impactului de mediu;
 - } Autorizația de construcție;
 - } Documente de confirmare a contribuției solicitantului;
 - } Plan de afaceri, studiu de fezabilitate, analiza cost – beneficiu;
 - } Proiectul tehnic;
 - } CV-urile persoanelor implicate în managementul implementării proiectului etc.
-

Beneficiarul final

} Cofinanțarea:

- } La nivel național, e compusă din cofinanțarea de la bugetul de stat + alte cofinanțări publice + cofinanțarea privată;
- } De principiu, pentru autoritățile publice și ONG-uri, nivelul cofinanțării proprii a fost stabilit la 2-5% din valoarea eligibilă a proiectului;
- } Pentru cofinanțarea privată, nivelul poate fi între 20 și 50% (nivelele sunt dictate de regulile ajutorului de stat);
- } Cofinanțarea proprie a beneficiarului poate fi asigurată din surse proprii sau atrase (împrumuturi, emisiune de obligațiuni, diverse alte surse).

} Proiectul:

- } Ce informații ar trebui să aflăm de la finanțator, înainte de a scrie propunerea de finanțare?
 - } care sunt domeniile de interes ale finanțatorului?
 - } ce criterii de eligibilitate are?
 - } ce tipuri de proiecte a mai finanțat?
 - } care sunt sumele alocate și pe ce perioadă de timp?
 - } ce tipuri de cheltuieli finanțează și ce nu?
 - } cât durează procesul de evaluare a propunerii? (când voi primi răspuns? Dar când voi primi banii?)
 - } care sunt termenele de depunere a cererilor?
 - } care sunt modalitățile de contact?
- } Pentru a afla toate aceste informații, trebuie solicitat
 - } Ghidul procedurilor de finanțare (Application Guidelines), sau Ghidul Solicitantului

Beneficiarul final

} Cele mai frecvente greșeli sunt:

- } citirea sau tratarea cu superficialitate a detaliilor, explicațiilor din acest ghid
- } sărirea unora dintre paragrafe
- } ignorarea domeniilor de interes ale finanțatorului
- } ignorarea informațiilor legate de cum trebuie să arate propunerea
- } ignorarea grilei de evaluare

} ATENȚIE LA:

- } RELEVANTA problemei abordate față de interesele programului de finanțare (obiective, priorități ale programului de finanțare)
- } ANEXELE NECESARE - verificarea tuturor actelor necesare, în forma dorită (copii, originale, autentificate, etc) și la zi, însă **nu se trimit actele originale ale organizației!**
- } TERMENELE LIMITĂ de depunere a aplicațiilor și de adresare a întrebărilor
- } FORMA PE CARE TREBUIE SĂ O AIBĂ APLICATIILE (ce trebuie scris pe plic, alte plicuri etc)

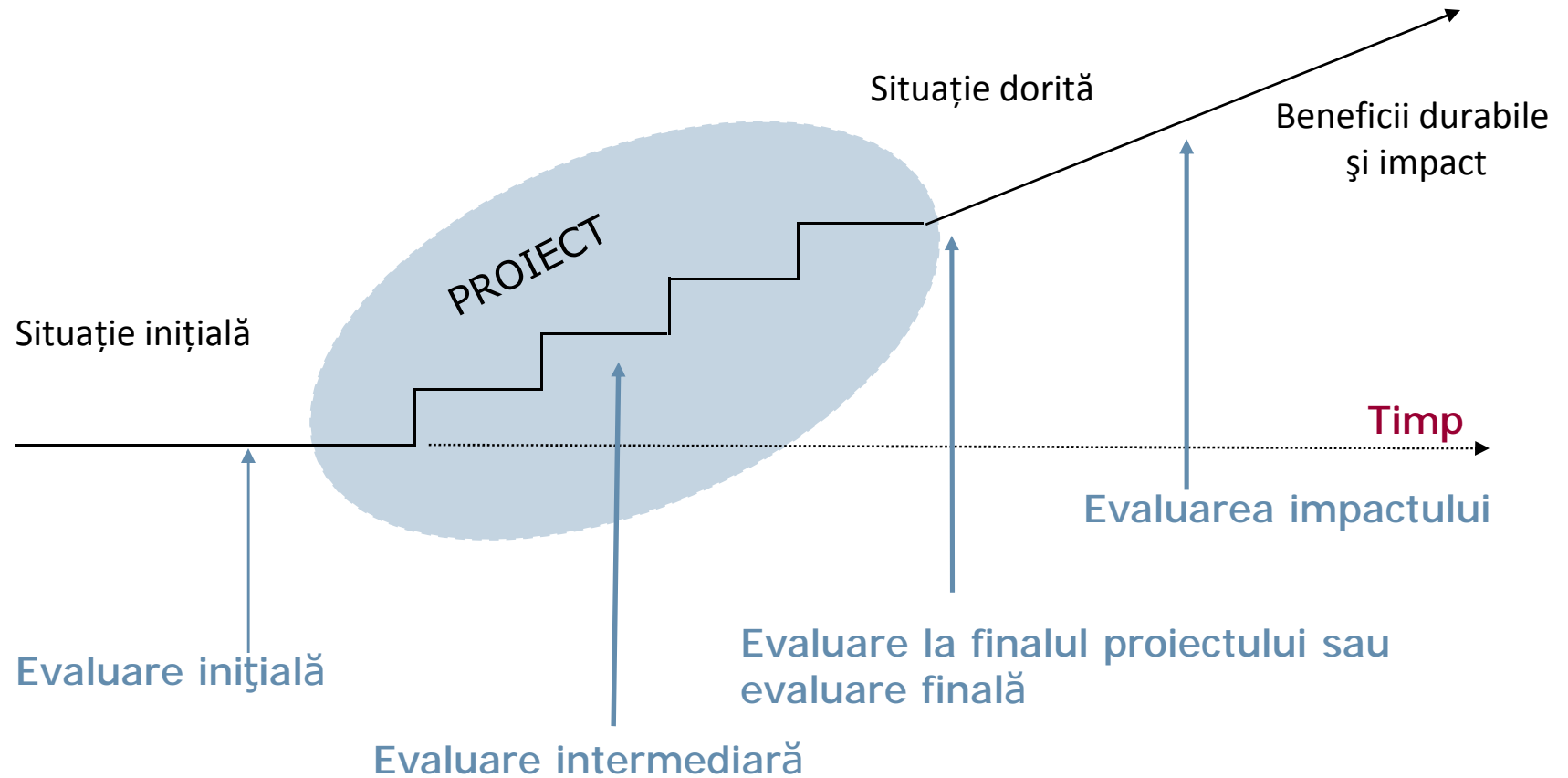

Beneficiarul final

- } Cerințe de bază pentru implementarea corectă:
 - } Respectarea activităților prevăzute în proiectul aprobat și a calendarului de implementare;
 - } Respectarea legislației în domeniul:
 - } achizițiilor publice,
 - } protecției mediului,
 - } ajutorului de stat;
 - } Păstrarea unei contabilități separate pentru proiect;
 - } Asigurarea unei piste de audit corespunzătoare;
 - } Informarea publicului cu privire la proiect și finanțarea obținută.

Beneficiarul final

Beneficiarul final

- } Cerințe pentru un proiect finanțat din fonduri structurale:
 - } **Relevanță**
 - } Proiectul se ocupă de problemele reale ale beneficiarilor vizați și contribuie semnificativ la obiectivele de dezvoltare pe termen lung.
 - } **Eficiență**
 - } Rezultatele sunt realizate la un cost rezonabil.
 - } **Eficacitate**
 - } Rezultatele contribuie în mod direct la realizarea scopului proiectului.
 - } **Impact**
 - } Prin îndeplinirea scopului său, proiectul generează schimbări asupra mediului în care se desfășoară.
 - } **Durabilitate**
 - } Beneficiile produse ca urmare a proiectului se vor menține/ dezvolta și după încetarea finanțării.

Beneficiarul final

- } Surse de informare: Autoritățile de Management
- } WWW:
 - } Finantare.ro
 - } Finantare.ablog.ro
 - } Fonduri-structurale.ro
 - } Fonduri-ue.ro
 - } Fundatiapact.ro
 - } Esimplu.ro
 - } Immromania.ro
 - } Portalimm.ro

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI

Fondurile structurale europene Concluzii și întrebări

Dr. Radu MUNTEANU
Consultant, Cadru didactic asociat ASE

